

3
Naturhistorisk

Tidskrift.

Udgivet

af

Henrik Kroyer. *x 22/1*

Forste Bind.

Ην ελαχες Σπάρταν κόσμη.

Kjøbenhavn.

Paa Universitetsboghandler C. A. Reitzels Forlag.

Trykt i Bendixens Enkes Bogtrykkeri

ved M. C. Werner.

1837.

Judhold.

Hefte I.

	Side
Naturen i Nordafrika (Foredrag i den naturhistoriske Forening) af Profesfor Shouw	1
Geryon tridens, en ny Krabbe, af Udgiveren. (Hertil Tab. I.)	10
Om de unge Hals Vandringer, af C. Drewsen	21
Ichthyologiske Bidrag, af Udg.	25
(Chirus præcisus, en ny grønlandsk Fisk. — Blennius Lam- petraeformis Walb.)	
Forsøg til en monographisk Fremstilling af de i Danmark hidtil op- dagede Arter af Insektslægten Amara Bonelli; af J. Schiødte	38
Georg Cuvier, af Udg.	65
Korrespondence-Efterretninger	104

Hefte II.

Om Flora danica af J. W. Hornemann	105
Monographi af de danske Amaraarter (Fortsættelse) af J. Schiødte	138
Om Snyltekrebsene, især med Hensyn til den danske Fauna, af Udg. Hertil Tab. II.	172

Hefte III.

Om tertiære, forsteningsførende Lag mellem Frederiks og Veile- fjorden, af G. Forchhammer	209
Botaniske Bidrag af S. Drejer	217
Levnetsbeskrivelse af Dr. Carey. Stifter af den botaniske Have i Serampore, ved J. Voigt	233
Monographi af de danske Amaraer, af J. Schiødte (Slutning)	242
Om Snyltekrebsene, af Udg. (Fortsættelse). Hertil Tab. III. . .	252
Bidrag til Hymenopterernes Naturhistorie, af Chr. Drewsen og F. Voie	305

Hefte IV.

Sammenstilling af Danmarks Pompilidæ, ved J. Schiødte (Her- til Tab. IV.)	313
Bemærkninger om Slægten Polygonum, af S. Drejer	345
Notice om Stellaria graminea, af S. Drejer	350
Botaniske Noticer af Blytt, ved S. Drejer	353
Om Forverdenens Dyrearter af Anatiferidæ og Pollicipedidæ, af Japetus Steenstrup	558

Om Bornholms Kulformation og om Vandets højere Stand paa Bornholm ved Forchhammer (af Oversigt over Videnskabernes Selsk. Forh. for 1835—1836)	366
Ichthyologiske Noticer til den nordiske Fauna, ved Udg.	371
(Cuvier & Valenciennes, hist. des Poissons Tom. XI. — Reinhardt's Meddel. i Vid. Selsk. Forh. — Göttsche, die seel. Pleuronectes-Arten. — Nilsson, observationes ichthyologicae).	
Dahlboms Prodromus Hymenopterologiae scandinavicae, anmeldt af Udg.	388
Blandinger	392
(De nyeste Opdagelser over Infusionsdyrene. — Ehrenberg om Havets Lysen. — Flimmerbewegung. — Fnatmidten. — Trichina spiralis. — Løvens Hæletorn).	
Op tegnelse til den danske Fauna, meddeelte af Udg.	404
(Mysis flexuosa. — Lepas cygnea Spengler. — Helix lapicida. — Ancylus fluviatilis. — Paludina vivipara. — Doris quadrilineata. — Kalens Yngel. — Cyprinus Farenus, en dansk Fisk. — Lysende Infusionsdyr i Østersøen. — Melchior's Pattedyr).	
Priisopgaver	415
Forklaring over Tab. IV,	416

Hefte V.

Om Flora danica, af J. W. Hornemann (Slutning)	417
Om Snyltekrebsene af Udg. (Fortsættelse). Hertil Tab. V.	475
Fortegnelse over danske, flædvig=holsteenske og lauenborgske Sommerfugle, af F. Boie	505
Notice om den norske Lumpenus, af Udg.	519

Hefte VI.

Om de danske etc. Sommerfugle, af F. Boie (Slutning)	521
Om de danske, norske og holsteenske Botanikere og Botanikens Yndere, som have nydt den Gæde, at deres Navne ere blevne tillagte Planteslægter til Erindring om dem, af J. W. Hornemann	550
Om et nyt Genus af brakonagtige Ichneumoner, af J. Schiødte	596
Om Snyltekrebsene, af Udg. (Fortsættelse). Hertil Tab. VI.	650

LEIRUS, Meg.

Arterne Aulica og Convexiuscula.

BRADYTUS, Steph.

Arterne Fulva, Lata, Apricaria og Convexilabris.

LEIOGNEMIS, Zimm.

Den ene Art Nobilis.

CFLIA, Zimm.

Arterne Ingenua, Melancholica, Bifrons og Maritima.

PERCOSIA, Zimm.

Den ene Art Patricia.

AMARA

indeslutter alle de øvrige Arter.

☞ Dersom Omstændighederne tillade det, vil med det fjerde Hefte følge en Kobbertable til denne Afhandling.

Om Snyltekrebsene,

iscer med Hensyn til den danske Fauna,

af

Henrik Krøyer.

III.

Formbeskrivelser.

(Fortsættelse.)

Chondracanthus gibbosus Kr.

(Kobbertablen II, Fig. 4 og 4a, samt Tab. III, Fig. 2.)

Denne Lernæ frembyder et besonderligt, forvirrende Udseende paa Grund af de mange Udvekter, hvormed den overalt er forsynet.

Dens Farve, medens den er frisk, er overmaade smukt mælkeshvid med lidt gennemskinnende Gult; Eggegjemmerne Inse-gule; ved at opbevares i Brændeviin taber den, ligesom andre Lærnæer, efterhaanden sin rene Farve, og bliver mørkere. Længden er omtrent $\frac{1}{2}$ " foruden Eggeseækkene.

Seet fra Ryggen viser Dyret en Mængde Indskjæringer og Bugtninger langs Siderne, og i Rygsladens Middellinie en Række af syv Horn eller Fremragninger. Den første af disse begynder bag Nakken (eller rettere bag Cefalothorax) og er temmelig stor (omtrent 1" lang, eller lidt mere) og spids; den anden er kun lille og stump; tredie omtrent af Størrelse og Form som første; fjerde lidt større end anden, men stump som denne; femte lidt større end fjerde, men mindre end tredie. Disse fem første staae i omtrent lige Afstand fra hinanden, hvorimod Mellemrummet mellem femte og sjette er større; sjette er særdeles lille, næppe mærkelig, *) og staaer nær syvende; syvende danner ligesom en Hale, og er omtrent af Størrelse som første og tredie, men har en anden Retning end de øvrige: næmlig nedad i samme Retning som Rygsladen, medens de øvrige omtrent danne en ret Vinkel med denne, eller dog kun staae lidt skævt. Ryggens Overflade er isøvrigt noget ujevn og knudret, ophøjet mod Siderne og i Middellinien, men isøvrigt fordybet.

Cefalothorax er kun lille, ligner et Hoved, og er ligesom ved en meget kort Hals adskilt fra Kroppen. I Nakken er den forsynet med en stærk Bugle, der ligger paatværs, og næsten danner ligesom en Kam eller Krands; den har et krusagtigt, hvidt Udseende og en temmelig stærk Glands. Foruden er Cefalothorax horizontal, ligesom afflaaret, og

*) Dette synes imidlertid mindre konstant; saaledes var denne Fremragning just ikke saameget lille hos det Individ, hvorefter Afbildningen er udfæstet.

af gul Farve formedelst en gennemskinnende gul Masse. En lille Fure danner Middellinien paa denne Flade. I Midten af dens øverste og forreste Rand viser den to korte og tykke Følere, som i Enden ere tilspidsede. Leddene ere ikke tydelige; dog antager jeg, at deres Antal er tre; næmlig et stort og tykt, cylindrisk Grundled og to meget kortere og tyndere, koniske Endeled. Tilsammen have disse to Led ikke mere end Halvdelen af Grundledets Længde. — Paa Siderne af disse Følere ligger et Par meget længere, tilspidsede Lapper eller Horn, som have Lighed med Følere, men mangle Led. Under Roden af det første Par Følere og mellem de nyligt omtalte hornlignende Udvekter vise sig to gulbrune, krumme og stærke Hæstekroge (det andet Par Følere). Et Stykke nedenfor disse, foran Roden af det første Par Sidelapper, ligge to smaa Samlere. Mellem og foran disse er en flad, bred, oval Mund anbragt, som er forsynet med et Par krumme Kindbakker. Paa Siderne af denne findes et Par meget smaa Krogsødder.

Paa Bugsladen ere to Par foblignende Hudlapper hæstede; første Par hører til *Cesalothorax*, og er hæftet til dennes nederste Deel; andet Par ligger lidt længer nede. De ere begge korte, tykke, ujevne og knudrede, hist og her forsynede med Indsnøringer, i Enden gaffelformigt kløstede, Spidserne lidt krummede. Det andet Par er det længste. Hos begge Parrene er Gaffelens indre Green rettet skraat inad, og længere end den lodrette, ydre. Bagkroppens Sider have mange dybe Indsnit, hvorved dannes fremragende Horn og ligesom Arme og Been. Af saadanne ere fem paa hver Side, eller fem Par, der symmetrisk svare til hinanden. Det første Par, som er temmelig langt (henimod $1\frac{1}{2}''$), trindt, i Enden tilspidsat, er anbragt omtrent mellem første og andet Par af de gaffellignende Hudlapper, og mellem Rygsfadens første og andet Horn; det er horizontalt udstrakt fra Kroppen i en Retning noget fremad (naar vi tænke

os Dyret i lodret Stilling); det andet Par er mindre, staaer midt i den dybe Bugt eller Indskjæring mellem første og tredje Par, samt svarer omtrent mellem Rygsladens andet og tredje Horn, og er krummet tilbage og ned; tredje Par staaer i Enden af en Udbugtning, som findes mellem andet og fjerde Par, er lidt større end første, og rettet skraat ned (næsten lodret) og lidt fremad. Man kunde sammenligne det med et Par nedhængende Arme. Fjerde Par findes i den dybe Bugt mellem tredje og femte, og er af Størrelse og Retning omtrent som andet; det kan ikke sees fra Bugtiden, da det skjules af tredje Par. Femte Par er anbragt paa Kroppens sidste Udbugtning, og er rettet næsten lodret ned; dog ere Spidserne krummede lidt indad, og nærme sig altsaa hinanden noget; dette Par er lidt kortere end tredje, men tykkere end noget af de andre Par. Med de Udbugtninger, hvorpaa det staaer, ligner det Laar og Been, ligesom tredje Par med sine Udbugtninger ligner Skuldre og Arme, som ovenfor bemærket.

Bugsladens Middellinie har to fremragende Horn; det første, lidt ovenfor Roden af tredje Sidepar, er tyndere end noget andet Horn; det andet staaer omtrent midt imellem tredje og femte Sidepar; begge ere de rettede frem og lidt ned.

Alle Hornene paa Ryg, Bug og Sider ere trinde og i Enden meer eller mindre tilspidsede, glatte, glindsende og af et bruskagtigt Udseende. Paa Bugsladens nederste Rand, midt mellem det bageste Par Sidehorn eller Laar, er Gadboret, som ovenfor sig viser en halvmaanedannet Svulst, hvis udkaarne Rand vender ned.

Æggesækkene, som fremtræde paa Siderne af Gadboret, tætt ved hinanden, er trinde, lige tykke overalt, og opfyldte med en stor Mængde meget smaa Æg. Deres Længde er omtrent 2 til 3 Gange saa stor som Kroppens Længde. De ere sammenrullede i Sneglelinie, og viklede i hinanden. Antallet af

Æggene ere maaskee større end hos nogen anden Lerna. I en Længderække tælles meer end 200 (maaskee endog 250) og et Tværsnit viste paa Overfladen over 20 Æg. Hver Æggesæk kommer altsaa, efter en ikke høj Beregning, til at indeholde 4000 Æg.

Paa alle de af mig undersøgte Individuer af denne Art fandt jeg Hanner, dog kun een paa hver Hun. De sad midt imellem Æggesækkene, dybt skjulte i Hunnens Gabbor, saa at blot Bagkroppen ragede frem. Deres Stilling var saaledes, at deres Rygsflade vendte samme Vej som Hunnens Rygsflade, og deres Bugflade selvfølgelig ogsaa. De vare af et skinnende hvidt, bruskagtigt Udseende, som ikke forandredes ved Opbevaringen i Brændeviin. Det var mig umuligt at adskille dem fra Hunnerne uden Sønderrivelse: Forkroppen blev nemlig siddende i Hunnen, og kun Bagkroppen løsreves. Omrids af denne er givet Tab. III, fig. 2a. Men foruden disse Individuer fandt jeg et løst paa Kroppen af en af Hunnerne, hvilket i de fleste Henseender stemmer overeens med Hannen af *Chondracanthus cornutus*, saaledes som Nordmann afbilder den (Tab. 9 fig. 8, 9 etc.), men derimod var meget forskjelligt fra Bagkroppen af de ved Gabboret fundne Individuer. Tab. III, fig. 2b, giver Omrids af det fra Siden, og fig. c. fremstiller Forkroppen, seet ovenfra, for at vise Hæstekrogene. Naar man vil ansee de ved Gabboret fundne Individuer for Hanner, kan dette vel ikke være en Hæn. Fra Hannen af *Ch. cornutus*, som Nordmann fremstiller den, adskiller den sig ved Mangel af Følere ved Siden af Hæstekrogene, ved Tilstedeværelsen af et Redskab paa Bugfladen foran Halsens Appendices, ved en mindre firkantet Form o. s. v.

I Juli 1834 fandt jeg tre Exemplarer af denne Snyltekrebs paa Bjællerne af en *Lophius piscatorius*, der var fanget nær Hirtsholmen. Den har nogen Lighed med den, i Cuv. Reg. an. pl. XV. fig. 3, afbildede *Chondracanthus*, men

afviger dog i meget væsentlige Henseender. Den cubierste Art er næmlich meget mere langstrakt og smal; Cefalothorax er brede re i Forhold til Bagkroppen; den viser fire Par gaffeldannede Hudlapper (istedetfor to), tre Horn paa Bugen (den her beskrevne Art kun to); Eggeseækkene ere kortere end Kroppen, og ikke snoede i Spiral o. s. v. — Ogsaa *Chondracanthus Zei* (Deslaroche) og *tuberculatus* (Nordmann) ere beslægtede Former, og disse fire Arter synes at danne en meget naturlig Gruppe i Stægten *Chondracanthus*, dersom man vil lade den beholde den Udstrækning, Cuvier har givet den. Jeg har tillagt nærværende Art Navnet *gibbosus* formedelst de syv Udverter, den langs Ryggens Middellinie er forsynet med.

Aethon quadratus Kn.

(Tab. 11, Fig. 9 og Tab. 111, Fig. 1, a—c).

Af denne Snyltekrebs har jeg kun haft Leilighed til at undersøge et eneste Individ, taget paa Gjællerne af en ubestemt *Serranus* fra Vestindien. Længden var omtrent $1\frac{1}{2}$ '''.

Formen af dette Dyr, seet fra Rygsiden, er temmelig simpel: det viser blot en temmelig lille Cefalothorax, og en bred, men ikke ret lang, Bagkrop, hvilken bestaaer af to Afdelinger eller Led. Cefalothorax danner en skjæv Firkant, hvis Sidevinkler ere spidse, den forreste Vinkel stump, den bageste affkaaren. Forranden af Cefalothorax er noget bølgeformigt indskaaren, Overfladen noget hvælvet, dens Brede omtrent dobbelt saa stor som dens Længde; ved en kort Hals adskilles den fra Bagkroppen. — Bagkroppen, som er bredere end Cefalothorax, og omtrent tre Gange saa lang, har, naar begge dens Led betragtes samlede, et noget firkantet Udseende, og er lidt hvælvet tagformigt (o: med en tydelig Kjol langs Rygsladens Midte.) Det forreste Led's forreste Rand ere lige affkaaren; Siderandene næsten parallelle, dog lidt divergerende bagtil; den bageste Rand er paa Ryg-

fladen meget dybt indskæaren, hvorved to langt fremragende Spidser dannes paa Siderne. Det bageste Led viser sig under en afrundet Form, eller, da dets bageste Rand er lidt indskæaren, under Form af et omvendt Hjerte. Underfladen (Tab. III, fig. I, a) er af en langt mere sammensat Bygning. I Enden af Cefalothorax, paa dens Underflade og i dens Middellinie, sidde to smaa, men stærke, Hæstekroge (fig. b), der bestaae af to Led. Paa Siderne af Hæstekrogene viser Cefalothorax en lille Fordybning i Rétningen ovenfra ned. Randene om denne Fordybning ere stærkt op-
højede. De bageste Siderande af den skjæve Firkant, der danner Cefalothorax, vise sig ogsaa svagt udskæarne eller indbøjede. Ved den bageste Ende af Cefalothorax, hvor Halsen adskiller den fra Bagkroppen, sidde to smaa, i Enden gaffelformigt tvedeelte, Lapper eller Arme. Mellem disse aabner Munden sig; dog er jeg ikke istand til at sige noget nærmere om dennes Bygning. Heller ikke har jeg kunnet opdage indre Tølere, med mindre de uformelige Fremragninger, som sees mellem Hæstekrogene og de ovenomtalte Fordybninger i Cefalothorax's Forrand, skulde være at betragte som Spor til saadanne. Muligen turde det undersøgte Individ have været noget mutileret.

Bagkroppens første Led har paa Underfladen ligesom paa Overfladen en lige afskæaren Forrand og parallelle Siderande; men Indsnittet i den bageste Rand er ikke, som der, halvmåneformigt, men langt, smalt, med parallelle Sider. De Flige, som ved dette Indsnit dannes, ere derfor heller ikke, som paa Rygfladen, skraat tilspidsede, men lange, af eens Brede overalt, i Enden afrundede. Den ydre Rand har, før Afrundingen af Endefligene begynder, en lille, fremragende Tand. Ved den forreste Rand af dette Led ligger paa hver Side af Middellinien en overmaade lille Fodstump (Tab. III, fig. I, c). Den er noget konisk, i Enden gaffelformigt deelt, den ene Green lidt længer end den anden. Led synes den ikke at have. — Da Fligene af Bagkroppens første Led ere lange,

Stiule de næsten det andet Led, og af dette sees derfor kun den ubetydelige Deel, som viser sig i Fligenes Mellemrum. Fra det Øverste af denne synlige Deel udgaaer tæt ved Siden af hinanden et Par Redskaber (Fodstumper), som i en skraa Retning ere forbundne med Bugsladen; deres mod Bugen vendte Flade er stærkt indhulet, den modsatte Flade derimod meget hvælvet eller tagformigt sammentrykket. Disse Redskaber ere større end de andre Fodpar.

Det her beskrevne Dyr passer ikke i nogen af de Slægter, hvori man har deelt Enyltetræbsene. Uagtet jeg erkjender, at nærværende Beskrivelse ikke kan ansees for udtømmende, og uagtet det er misligt, at opstille en ny Slægt efter et eneste, maaskee defekt, Individ, bliver det dog nødvendigt, at tildele Dyret et Navn. Som Slægtsnavn har jeg valgt Navnet af en Parasit, som Martial omtaler (lib. XII, 77); Artsnavnet er taget af Legemets Form.

Lernæopoda elongata. (*Lernæa elongata* Grant.*)

(Tab. II, Fig. 12 og Tab. III, Fig. 3 a-k.)

Cefalothorax's Længde 2''; Bagkroppens Længde 10'';
Eggesækkens Længde henimod 15''***) Længden af Armene

*) Grant er den, der først har beskrevet og afbildet denne Art i Brewsters Edinb. Journal of Sciences, Juli 1827 Nr. 12. I Froriep's Notizen, Bind 19 Nr. 2, Novbr. 1827, findes Oversættelse af denne Beskrivelse, og en formodentlig meget plump Kopi af Grants Afbildning (jeg har ikke haft Adgang til den ovennævnte Edinb. Journal). — Iøvrigt maa den berømte Hvalfanger Scoresby tillægges Æren for først at have henvendt Opmærksomheden paa dette Dyr i sin Account of the arctic Regions 1, 538, Tab. XV.

**) Eggesækkens Længde er iøvrigt temmelig uvæsentlig; thi man finder den ikke alene ofte forskjellig hos ligestore Individer af samme Art, men undertiden er den ene Eggesæk, som tidligere bemærket,

er ofte vanskelig at angive, fordi de stundom, og navnlig hos det beskrevne Exemplar, ere krummede næsten i Form af en Prop-trækker. Tænker man sig dem udstrakte, vilde de idetmindste udgjøre 10". Farven er, hvad Armene angaaer, hvid med en noget perlemoderagtig Glands; Legemet hvidt, noget gennemsigtigt, med en gennemskinnende gul Masse langs begge Sider af Bagkroppen (de indre Eggestofke). Eggesekkene ere hos friskere Individider hvide eller hvidgule, men blive mørkere jo længere de opbevares i Spiritus. Kroppen er langstrakt, trind, undertiden ogsaa noget fladtrykket, foroven smalere end forneden, af Form som en Flaske, idet den øverste smalle og langstrakte Deel forestiller Flaskens Hals. Kroppens største Brede næsten 3"; den mindste Brede foran mod Hovedet 1½".

Hovedet eller Hovedbryststykket (Cephalothorax) er kort, næsten ligesaa bredt som langt, paa Rygfladen stærkt hvælvet, paa Undersiden fladt; bagtil er det temmelig stumpt afrundet, fortil noget spidst tilløbende. Paa Hovedets Rygflade bemærkes tre gennemskinnende, guulagtige Længdestriber, som løbe parallele; i Nakken skinner en guulagtig Masse igjennem, som udbreder sig paatværs, og hos friskere Individider viser sig som flere (fem) adskilte Kugler. Foroven og fortil gaaer Hovedet ud ligesom i en stump Tryne. Cephalothorax ender dog egentligen tilspidset, som ovenfor anført, men synes noget affumpet paa Grund af de ydere Følere, som lægge sig paa Siderne af Snudespidsen. Paa hver Side af denne oventil bemærkes de meget smaa øvre Følere, som ere temmelig cylindriske, og bestaae af fire Led, der ikke ere meget forskellige i Størrelse; udenfor disse ere de nedre Følere anbragte, som ere deelte i to, temmelig utydelige, Led. (Nordmann angiver 3, men jeg har

lidt længere end den anden, hvilket netop var Tilfældet med det her beskrevne Individ. Hos det afbildede Individ vare Eggesekkene, som Figuren (Tab. 11, fig. 12) viser, meget kortere end Bagkroppen.

ikke kunnet iagttage mere end 2). Disse Følere ere næsten af lige Tykkelse ved Roden og i Enden (altsaa ikke just kolleformige, som Nordmann beskriver dem). Det sidste Led udsender paa den indre Side mod Enden en lille Green, som synes utydeligt toledet, i Spidsen er forsynet med en lille Krog, og ved Siden af denne med en mindre Krog eller Borste. Mellem og nedenfor disse Følere ligger det korte, noget koniske; i Enden affumpede Næb; paa hver Side ved Roden og Underfladen af dette findes en kort Gamler, som egentligen ikke kan siges at være ledet, men i Enden bærer tre Fingre, der ved Led synes forbundne med den, og som ende med en Torn eller Borste; fra den ydre og øvre Side udgaaer en sjerde, ligeledes med Torn forsynet, Finger. Mundaabningen er rund og for en stor Deel tillukket eller spærret ved en Kreds af Borster. Kindbakkerne, som jeg ikke selv har været heldig nok til at kunne fremstille, skulle efter Nordmann have syv større og to mindre Tænder. Længere tilbage paa Underfladen af Hovedbryststykket ligger det første Par Fødder, som ere Krogfødder, og synes at bestaae af fire Led: et meget tykt, kort Grundled; et tyndere og længere, men dog stærkt, andet Led, hvilket paa den indvendige Rand har et Indsnit, som synes bestemt til at modtage Krogen; Krogen bestaaer af to utydelige Led, et tykkere og længere, og derpaa selve Spidsen; ved Roden af Spidsen sidder en lille Torn, som dog ikke forekommer mig at tilhøre denne, men det foregaaende Led.

Det andet Par Fødder: Armene, ere fæstede paa Siderne af Hovedbrystskjoldet, dog nærmest Underfladen, omtrent ved Roden af Krogfødderne. De ere af en anden Farve end Kroppen (perlemoderglindsende eller silkeglindsende) og af fastere Textur (se-neagtige); de ere ofte snoede og krummede i Proptrækterform, og i Enden forenede. De trænge aldrig dybt ind i Djæt, men ere befæstede i det alleryderste Lag af Hornhuden. Paatræks vise de

mangfoldige meget fine Tværstriber. De ere cylindriske, men blive mod Enden lidt tyndere. Gjennemsnittet, hvor de ere tykkest, har omtrent $\frac{3}{4}$ '' Diameter. Invendigt løbe gennem Armene to Muskelknipper, og det øvrige Rum synes udfyldt med Cellevæv. Alleryderst i Spidsen knibe Armene sig sammen, og udvide sig derpaa hver til en liden ægdannet og tynd, hornagtig Hæstefive.

Naar man betragter den ydre Underflade af dette Dyr, bemærkes følgende: fra Hovedbrykstykket lige hen til Gabboret skinner to hvide Snore igjennem, hvilke paa to Steder vise en mørkere Tværstrib, der seer ud som en Artikulation, og som synes at dele hver Enor i tre næsten lige Stykker. Imellem de to Snore viser der sig ligesom en tredje Enor, der udfylder det tomme Rum mellem dem. Paa begge Sider af Snorene skinner en mørkere, guulagtig Masse igjennem, der har et sirligt Udseende, omtrent som Billedhugger-Løvpyrk. Denne Masse begynder ved Halsen, men bliver større længer nede; den strækker sig ned til Gabboret. (Dog sees det her Beskrevne tydeligst hos Individer, der længe have været bevarede i Spiritus; ikke, eller dog kun utydeligt, hos friskere). — Fra Bugsladens nederste Rand fremtræder en temmelig betydelig Svulst, hvilken ved Gabboret dybt deles næsten som i to særskilte Knuder. Paa Siderne af Gabboret, nær dette, og ligesom dette nærmest Bugsladen, nedhænge Eggesækkene. Hvor de mangle, antydes deres Udgangspunkter ved en lille, rundagtig Dphøjning. Ovenfor Eggesækkene sees paa Bugsladen to gennemskinnende, forovenkonvergerende, Striber, hvilke dog ikke fortsættes langt (Tab. III, fig. 3, k). Disse ere formodentlig de Kanaler, hvorigjennem Eggesækkene fyldes. Mellem disse Striber, lidt ovenfor Gabboret, opdages ved Lupens Hjælp to smaa runde Punkter, hvilke upaatvivleligen ere Abninger eller Udføringsgange (Vulver?). Ryggen er mere hvælvet end Bugen, og har i Midten næsten ligesom en Kjol. Paa dette Sted skinner en bred Strib igjennem, som paa det beskrevne

Individ øverst havde en mørk Farve, men mod Gabboret var hvid; paa Siderne var den omgivet af den ovenomtalte gule Masse, fra hvilken den syntes ligesom at modtage Grene.

Æggesækkene, hvis Tykkelse omtrent udgjør 1"', have Form af et Par meget langstrakte Valsler. Det Antal Æg, de indeholde, er betydeligt. Ved at tælle paalangs fandt jeg, at en Række indeholdt omtrent 115 Æg; og ved at overskjære en Æggesæk i Midten, og tælle Antallet af de Æg, som viste sig paa Overskjæringsfladen, erholdt jeg nogle og tredive; altsaa ligesaamange Rækker; men dersom man kun vilde ansætte Ræk- kernes Antal til 20, og Antallet af Æggene i hver Række til 100, faaer man dog for hver Æggesæk 2000 Æg, for begge altsaa 4000. Æggene vare aldeles ikke adskilte fra hverandre ved nogen Hud; derimod maaskee snarere ligesom lime- de til hin- anden. Æggesækkenes Hud er tynd, men tillige meget sejt. De enkelte Æg ere temmelig kuglerunde og af et lille Sand- torns Størrelse.

Uagtet jeg har haft Lejlighed til at undersøge henimod 30 Indi- vider af denne Art har jeg kun paa et eneste af disse fundet en Han eller en Larve Tab. III, fig. 3, a & b. Den sad paa en af Armene, var hvidgul af Farve og omtrent 1"' lang. Legemets Form var tyk, plump, triind, noget krummet, og bestod af Hoved, Bryststykke og Bagkrop. Dog er Hovedet ikke tydeligt adskilt fra Bryststykket. Bagkroppen er utydeligt leddet, og synes at be- staa af syv Led. Det sidste Led er meget tyndere end den øvrige Bag- krop, og har i den affumpede Ende Gabboret i Form af en Spalte. Paa Siderne af dette vise sig to overordentligt smaa, ligesom vorte- agtige Dphøjninger. Den tilspidsede Tryne er noget nedbøjet under Legemets forreste Deel. Følerne og Munddelene (Tab. III, fig. 3, c, d & e) ere ganske som hos Hunnen; dog kunde jeg paa Familjerne kun bemærke to Fingre, hvilket maaskee dog maa tilskrives disse Deles Lidenhed. Ud af Næbet fremtrægede to fine, med en

Børste endende, Legemer, rimeligviis Rindbakkernes Spidser. De to Par Krogfødder ere anbragte paa et eget Led eller Afsnit af Kroppen. Første Par (fig. e) er det tykkeste, men kort og sammenvoret ved Roden, bestaaende af et meget stort, i Enden affumpet, ægdannet Grundled og en stor Krog. Andet Par (fig. f) bestaaer af tre Led: et ægdannet Grundled, som i Enden af den indvendige Rand har en fremragende Spidse; et kort, noget krummet, andet Led og en meget kort Krog. Midt imellem de to Par Fødder fremtager en stor Knude (fig. g) eller ligesom en Halvkugle; fra denne udgaae to korte, trinde, noget bløredannede Legemer, hvilke jeg har iagttaget hos flere Hanner, og hvilke jeg derfor har troet, muligen kunde være disse Dyr's Genitalia.

Denne Lernæ tilhører den islandske og grønlandiske Fauna. Den findes hyppigt paa Djets Hornhud af den store Haj, som Islænderne kalde Gaakal (*Scymnus glacialis*). Andre Steder er den ikke funden.

Lernæopoda Dalmanni RETZ.

(Tab. II, Fig. 11 & Tab. III Fig. 4, a—b.)

Denne Lernæ, som er en af de største af de vor Fauna tilhørende, har en temmelig uregelmæssig og, som det synes, noget ubestemt Form, hvilket gjør det vanskeligt at give en ret tydelig Forestilling om den enten ved Beskrivelse eller Afbildning. Dyret bestaaer af en større Masse (Bagkroppen), som har Form af et omvendt Hjerte; foroven danner denne Masse ligesom en Hals, og i Fortsættelse af denne Hals, og i samme Retning som Kroppen, udgaae de to lange, i Enden sammenvorede, Tilhæftningsredskaber eller Arme. Hvor Hals og Arme forene sig, fremtræder Hovedet (Cephalothorax) omtrent under en ret eller lidet spids Vinkel med Kroppen. Fra den nederste Del af Bagkroppen, paa Bugsladen, lige ovenfor Gabboret, fremstjyde, ligeledes under en ret Vinkel med Kroppen, to noget valtsedannede

Nedflaber; under Gaddoret, mod Siderne af dette, nedhænge som sædvanligt Eggeseækkene. — Dette er en foreløbig Antydelse af Dyrets Form.

Hovedbryststykket, hvis Stilling, som ovenfor angivet, er horizontal, naar vi tænke os Kroppen perpendikulær, har en langstrakt, fladtrykket, fortil stump tilspidset Form; dets Længde er omtrent $2\frac{1}{2}''$, dets Brede bagtil næsten $2''$; dog maa bemærkes, at det beskrevne Individ ikke hører til de største. Ved Roden af Hovedbryststykket, i dets Sideslader eller maaflæe nærmere mod Underfladen*), viser sig paa hver Side en Svulst i Form af et Segment af en Kugle. I Form og Stilling ere disse Knuder ikke ulige Djne, men Farve og Struktur tilbyde ikke noget Støttepunkt for en saadan Anskuelse af dem. Paa Hovedets Overflade, omtrent i Midten af Længden, dog lidt nærmere Forenden, viser sig en anden, halvmaanbannet Svulst, der ligesom beslytter eller bedækker to korte Følere, som ligge foran denne (Tab. III. fig. 4a). Halvmaanens konvexe Side vender bagtil, dens Horn ligge derimod fremad paa Siderne af Følerne. Disse ere utydeligt treleddede og i Enden tilspidsede; første Led er meget tykt og langt, samt lidt konisk; andet Led kort, konisk; tredje Led en kort Spidse eller Krog af gulbrun Farve, og altsaa rimeligviis af en hornagtig Substans. De to sidste Led ere tilsammentagne langt fra ikke saa lange som det første; fra Enden af dette udgaaer paa den ydre Side en lille Torn. I Enden af Snuden sidder Munden. Paa Siden af den ligger et Par meget korte, utydeligt toleddede Følere (det andet Par); Grundledet er kort, tykt, trindt, ved en Indsnoring adskilt fra den Deel, der kan betragtes som det andet Led; dette sidste er gaffelformigt deelt, saaledes at den indre Gren ender stumpt, den ydre derimod

*) Dette er paa Grund af Legemets Blødhed, og den deraf følgende Ubestemthed i Form, vanskeligt at afgjøre.

er tilspidsset, og i Enden forsynet med en krummet Torn eller Krog, der maaskee kunde betragtes som tredje Led (Tab. III, fig. 4b). Selve Munden er et stumpt konisk Næb; Mundaabningen kredsrunder; ved Roden af Næbet paa dets Underflade ligge to yderst smaa, tilspidsede Jamlere, der synes at bestaa af et tykkere Grundled og et børsteformigt Endeled. Næbet indeholder et Par lange, tynde Kjæber. — Paa Underfladen af Cefalothorax, et Stykke bag Munden, er en lodret fremragende Svulst, som strækker sig tværs over denne.

Armene ere lange (paa det her beskrevne Individ 7'''), trinde, ved Roden omtrent dobbelt saa tykke som i Midten, stribe paatværs, og forene sig til en bruskagtig (ikke hornagtig) Plade, hvorved Parasiten fastholdes til det Dyr, der tjener den til Næring. Pladen dannes af to store, halvmaanedannede Lapper, hvermed hver Arm ender, og som langs den inderste Rand ere sammenvorede, saa at de danne en Skive, hvis Omkreds er kredsrunder, dog noget uregelmæssigt, og hvis mod Snyltekrebsen vendte Flade er konver, medens den fravendte er lidt udhulet. Halsen er foroven saa bred, som det bredeste af Hovedet, bliver efterhaanden bredere, og gaaer over i Kroppen. Den er stribet paatværs, isvrigt uregelmæssigt rynket og buget. Det Samme er Tilfældet med Kroppen, som foroven er bredere end foroven, og hvis nederste Rand er dybt indskaaren i Midten, hvorved Kroppen erholder Form af et omvendt Hjerte. Rygfladen er noget konver, hvorimod Bugfladen, som omgives af den ombojede, knubrede Siderand, derved ofte faaer et skaalformigt udhulet Udseende. Længden af Hals og Krop omtrent 5'''; den største Brede $3\frac{1}{2}$ '''. Ved Midten af Bugfladens nederste, indskaarne Rand viser Gaddoret sig som en stærkt fremstaaende Knude, der er fløvet ved en Længdefure, som frembringer en temmelig anselig Abning. Fra Gaddorets øvre Hjørner fremtræde to sæk- eller uregelmæssigt valtsedannede Redskaber, hvis Form hos forskellige

Individer er noget forskjellig; selv hos samme Individ er ofte det ene af disse Redskaber forskjelligt fra det andet. Saaledes er hos det beskrevne Exemplar den højre Appendix af 4'' Længde, noget krumbojet, knudret; den venstre kun 2'' lang, lige, men med en stor Knude paa den indre Side mod Enden, hvorved den næsten erholder et noget gaffelbannet Udseende. Paa et større Individ, jeg har for mig, ere begge Appendices eens, 3½'' lange, lige, sækformige, uden Knuder. Disse Redskaber synes at være en stærk Udvikling af de smaa Appendices, man hos saa mange Lernæer træffer paa samme Sted. Eggeseækkene ere hæftede til Gabboret's nedre Hjørner, ere store (½'' lange), meget tykke (1''), trinde, lidt krummede, fyldte med mange Eg. Eggeseækkene indeholde maaskee et Par tusinde Eg, hvilke følgende ere meget smaa, kjøndt endnu kjendelige for det blotte Øje. Hylsteret er seigt; Eggene kuglerunde, hvide som Perler. Den Nabning, hvoraf Eggeseækkene træde ud, er af mørkere Farve end det øvrige Legeme, og omgives af en hvid, øphøjet Rand. — Farven er ibrigt hvid med gennemskinnende Gult; Armene have nogen Perlemoberglænde.

Et af denne Lernæ's Udviklingsstrin, eller maaskee en Hun har jeg haft Lejlighed til at iagttage. Jeg fandt nemlig ved Gabboret af et Individ en Skabning af omtrent ¼'' Længde, hvilken (efter mine Optegnelser) under Lupen viste en krebsagtig Form med to toleddede Følere, et treleddet Bryststykke, en krummet Hale og to Par stærke Hæstefødder. Hovedet syntes mig at vise Spor af et Øje paa hver Side. Da jeg ikke er istand til at gjenfinde dette lille Legeme, er jeg forhindret fra at underkaste disse Optegnelser den Revision, som de synes at behøve.

Denne Lernæ har jeg allerede kjendt i flere Aar som tilhørende den islandske Fauna, da adskillige fra Cand. Chir. Gg-mundsen nedsendte Exemplarer opbevares i den naturhistoriske Forening. Uagtet jeg ofte har søgt efter den hos os, lykkedes

bet mig først i Sommeren (August) 1836 at tilegne den danske Fauna den. En Morgen, da Fisserne i Nalbæk bragte omtrent en Snees Glatrokter (*Raja Batis*) i Land, fandt jeg to Individer i Næseborerne af den største, en usædvanligt stor Rokke. Da jeg meget ofte har randsaget Rokker forgjæves, mener jeg, at den er temmelig sjelden hos os, og i Regelen kun findes hos de allerstørste Individer.

Lernæopoda Carpionis (*Lernæa salmonea* FABR.).

(Tab. 11, Fig. 6.)

Denne Lernæ har et besønderligt, karikaturmæssigt Udseende, og ligner en Puffeltrygget, med Hovedet nedtrykket mellem Skuldrene. — Cefalothorax er fladtrykt, ægdannet, med den spidsere Ende fortil, og er forenet med Halsen under en ret Vinkel eller en Vinkel, som er lidt mindre end en ret. Bagtil hvælver den sig til en stærk Puffel. Omtrent paa Midten af dens Overflade hæver sig en Knude. I Enden af den temmelig spidse Snude sidder Munden. Ovenover denne, og tæt op paa Siderne af den, er et Par meget stærke Følere anbragte. Bessæffenheden af disse er følgende: de bestaae af et stærkt Grundled; et stærkt, stump, konisk andet Led; dele sig derpaa gaffelformigt i to Grene, af hvilke den øverste er kort, konisk, den nederste synes at bestaae af to Led, et konisk og et børsteformigt. Længer nede paa Siderne af Munden synes et Par meget smaa Famlere at sidde. Selve Munden er et stumpt konisk Næb, som indeholder et Par tilspidsede Kjæber. Lige under og bag Munden paa Underfladen af Cefalothorax er et Par toleddede, særdeles stærke, Hæstetroge anbragte; Grundleddet er overordentligt stærkt og tykt, af en afstumpet konisk Form, og temmelig kort; andet Led ligeledes afstumpet konisk, meget tykt (dog tyndere end Grundleddet) og kort; Endeleddet en langstrakt, krum og spids Krog. Længere tilbage, paa Siderne af Halsen, ubgaaer fra Cefalothorax, paa Grændsen mellem dens Underflade og Sideflader, et Par Arme, som ere rettede nedad og fremad. Disse Arme ere cylindriske, ved Roden

dog tykkere, stribede paatværs. I Enden ere de forenede; der udgaaer næmliq fra Enden af hver Arm en hornagtig Traad; Traadene smelte strax sammen, og danne en Stilk, og udvide sig derpaa til en Hornknap, hvilken udgjør det Redskab, hvormed Parasiten er fasthæftet i Legemet paa det ernærende Dyr. Hornknappens mod Lernæen vendte Side er flad eller lidt konkav, den modsatte Side konver. Den Deel af Legemet, som ligner en Hals, udgaaer omtrent fra Midten af Cefalothorax's Underflade, er trind, meget smalere end Cefalothorax og Bagkroppen, og tydeligt adskilt fra begge, næsten ligesom ved Artikulation. Bagkroppen er tyk, trind, ægdannet, omtrent dobbelt saa lang som Cefalothorax. Eggeseækkene ere temmelig tykke, trinde, omtrent af Kroppens Længde, og sidde langt fra hinanden mod Siderne af Kroppen. Mellem Eggeseækkene viser Gabboret sig som en lang Fure med opsvulmede Rande. Foran Gabboret sidder en meget lille, med blotte Djne ikke synlig, cylindrisk Borte, som i Enden synes at have en Åbning, og altsaa at være en Kanal (maaskee en Vulve, da ingen andre Åbninger kunde opdages).

Denne Lernæ tilhører den grønlandske og islandske Fauna. Jeg har taget den af Mundhusen og Gjællerne af *Salmo Carpio* Fabr. fra begge disse Steder. Fabricius's Beskrivelse er ikke sonderligt nøjagtig (især urigtig hvad Munden angaaer), og Afbildning har man ikke tilforn haft af denne Art. Den kan ikke beholde det Navn, Fabricius har tillagt den, efterdi den ingenlunde er identisk med den linneiske Art, hvilket man, ved at kaste Bjet paa den gisleriske Afbildning*), let vil see, dersom

*) Svensta Vetenskaps Academiens Handlingar 1751 pag. 185, tab. 17. Gislens Afbildninger ere karikaturmæssige, hans Beskrivelse meget slet. Det undrer mig, at Retzius endnu 1829 har troet, at kunne kalde disse Afbildninger til Vidnesbyrd, betræffende Lernæernes Hanner. — Ved at kalde den af mig beskrevne Lernæ *L. Carpiois*, er det ingenlunde min Mening at antyde, at Linne's *Salmo Carpio*, som synes forsvunden af Fortegnelsen paa europæiske Fisk, er identisk med Fabricius's.

man ikke vil antage, at Gisler skulde have tilføiet Organer, som Dyret slet ikke besidder. — Det turde fortjene nøjere Undersøgelse, om den linneiske Art virkelig forekommer paa Salmo Salar. I detmindste har det hidtil ikke villet lykkes mig at finde den paa Laxen, hverken i det sydlige Norge eller i Danmark. Ogsaa har jeg adspurgt bornholmske Fiskere i denne Anledning, hvilke vel havde bemærket den Caligus, som forekommer paa Laxen, men nægtede, at der paa den fandtes noget andet Slags Snylstedyr. Dog tør jeg ingen videre Bægt tillægge denne Forsikkring.

Lernæopoda obesa KR.

(Tab. III, Fig. 13, a—c.)

Af denne Lernæ har jeg kun en eneste Gang (August 1836) fundet et eneste Individ. Jeg erindrer ikke bestemt, af hvilken Fisk jeg har taget det; dog mener jeg, at det var af *Squalus Acanthias* Linn.

Total længden af Dyret næppe 2''' , hvoraf Eggesekkene næsten udgjøre $\frac{1}{4}$ ''' .

Formen er kort, plump, meget tyk. Man adskiller imidlertid Hoved (Cefalothorax), en kort Hals og Krop.

Cefalothorax er af en temmelig ægdannet Form, fortil stumpt afrundet; dens øverste Flade har omtrent paa Midten en lille Bugle eller Dphøjning, og sænker sig derpaa lidt fortil. De øverste Følere (Fig. 13, b) ere meget korte, fireleddede, noget tilspidsede; tredje Led er det længste. Det andet Par Følere er temmelig stort, krummer sig stærkt sammen paa Siderne af Munden, og synes ikke at vise Spor til Led. Munden har den sædvanlige koniske, i Enden affumpede, temmelig kredsbrunde Form. Samlerne har jeg ikke formaaet at fremstille. Krogfodderne bag Munden ere lange, men just ikke af nogen overordentlig stærk Bygning; de have tre Led: første Led er kort, cylindrisk, og adskilles snarere ved en Indsnoring end ved en egent-

lig Artikulation fra andet Led; dette er langt, tykkere end første, opsvulmet i Midten. Tredie Led eller Krogen er lang, kun lidt krummet, og har mod Spidsen et dybt Indsnit paa den indre Rand (Fig. 13, c).

Hæstereðskabet er kort og tykt. Knappen, som ender det, er meget lille, mørkebrun, kredsrunder, med den fremadvendte Glade lidt konver.

Bagkroppen er kort, forneden tykkere, plump, opsvulmet, sækdannet; Eggescækkene ere korte, meget tykke, fyldte med store Egg. I Længden tæller man 10—12 Egg, i Bredden 4—5.

Den plumpe Form, hvorved denne Art letteligen adskilles fra alle mig bekjendte Arter af Slægten Lernæopoda, har foranlediget Artsbenævnelsen.

Jeg foranlediges ved denne Art til en Bemærkning over Slægterne Lernæopoda og Basanistes. Ved at kaste et Blik paa disse Slægter i den systematiske Oversigt, seer man, at de adskille sig derved, at den første har lange Hæstearme, den sidste korte og en knudret Krop. Egentligen kunde altsaa nærværende Art ikke henføres til Lernæopoda, da den hverken har lange Arme eller en langstrakt Bagkrop; og ikke til Basanistes, da Bagkroppen ikke er knudret; men endnu mindre til nogen anden Slægt, og jeg tvivler aldeles ikke paa at kalde den en Lernæopoda. De burmeisteriske Slægtskjalnemærker ere for en stor Deel tagne af ganske uvæsentlige Omstændigheder, og maa, efter mere dybtgaaende Undersøgelser af Lernæerne, efter- efterhaanden modificeres. Langt eller kort Hæstereðskab er intet bestemt Skjalnemærke, efterdi Hæstereðskabet idetmindste hos adskillige Lernæer synes at kunne udstrækkes og forkortes, og man desuden hos Individet af samme Art, som Afbildningen af Lernæopoda Galei viser, kan finde det af meget forskjellig Længde; en langstrakt Krop gaar hos Arter af samme Slægt efterhaan-

den over til en kort. At Kroppen er knudret, kan kun med Varsomhed benyttes som Adskillelse mellem Arter, og at angive det som Slægtsmærke, især hvor man kun kjender een Art af Slægten, synes noget overilet.

Lernæopoda Galei Kr.

(Tab. 111, Fig. 5, a—f.)

Cefalothorax, som ved en meget tydelig Indsnøring eller Hals adskilles fra den langstrakte Bagkrop, er oval, noget fladtrykket, paa Dver- eller Rygfladen lidt hvælvet, og bagtil lidt bredere end fortil. Den forreste Rand er stumpt afrundet, Nakkeranden næsten lige afflaaren, Siderandene næsten parallelle. Nakken er temmelig fremragende. Langs Siderne trækker en guulagtig Stribe sig hen mod den forreste Deel af Cefalothorax. En lignende, men svagere, Stribe gaaer langs Midten af Rygfladen fra Nakken fremad, men forgrener sig gaffelformigt midtvejs. Paa den forreste Deel af Cefalothorax vise sig fire gule Punkter eller Smaapletter i en Tværrække. De to yderste er stærkere farvede, og ligge ved Roden af de yderste Følere. Enden af Snuden dannes af de ydre Følere, som krumme sig sammen foran Munden.

Det første Par Fødder ligger paa Underfladen af Cefalothorax, temmelig langt tilbage. Det er toleddede Krogsfødder, hvis første Led er langstrakt og cylindrisk; det andet kort, inadvrummet, i Enden noget spidst. Det andet Par Fødder eller Hæfteredskabet udgaaer paa Siderne af første Pairs Rod, er kort (ikke meget længer end Cefalothorax), cylindrisk, almindeligen nogen krumbojet, omgivet af mange fine Tværstriber, i Enden forenet, og udsender, ligesom hos de andre Arter af denne Slægt, en hornagtig Hæstetnap. — Halsen er kort, tyndere end Cefalothorax og Bagkroppen, omtrent paa Midten omgivet af en Ring eller ophøjet Stribe. Kroppen er langstrakt, noget fladtrykket, foroven lidt tilspidset, forneden bredere, utydeligt deelt i

tre Afsnit eller Led (hvilken Omstændighed synes mig temmelig konstant). I Midten af Kroppens nederste Rand, paa Grændsen af Bugsladen, aabner Gaddoret sig som en Spalte. Tæt ved Gaddoret sidder paa hver Side et langstrakt, cylindrisk, i begge Ender tilspidset Appendix, som omtrent har $\frac{3}{4}$ til $\frac{1}{4}$ af Bagkroppens Længde. Paa Siderne af disse Appendices ere Eggeseækkene hæftede. De ere cylindrisk, håve Længde omtrent som Halsen og Bagkroppen tilsammentagne, og ere fyldte med meget store, ovale, fladtrykkede Eg, omtrent 20 i en Længderække. — Det Exemplar, hvorefter nærværende Beskrivelse er udkastet, er det største af de, jeg har haft Lejlighed til at see; uden Eggeseækkene er det omtrent $2\frac{1}{2}$ ''' langt, med Eggeseækkene $1\frac{1}{2}$ '''.

Et noget mindre Individ viser ingen mærkelig Forskjællighed fra det første, uden at Eggeseækkene ere kortere (de indeholde kun omtrent 15 Eg i en Længderække); ogsaa synes de at være mindre cylindrisk, noget tykkere i Midten og noget tilspidsede mod Enderne.

Et tredje Individ, omtrent af det foregaaendes Størrelse, frembyder ogsaa kun mindre betydelige Afvigelser. Den ene Eggeseæk er tom; den anden, fyldte, har kun omtrent $\frac{2}{3}$ af Eggeseækkenes Længde hos foregaaende Individ. De to Appendices forstyrre endvidere Symmetrien, da det venstre er betydeligt længer end det højre. De omtalte Appendices ere forholdsvis mindre hos første Individ end hos de to sidstnævnte.

Fjerde Individ (Tab. III, Fig. 5, c), som er lidt mindre end de to foregaaende, viser derimod nogle mærkelige Uoverensstemmelser. Det har ingen Eggeseækle, Kroppen er meget mere langstrakt og tynd, hvorved Cefalothorax forholdsvis ser større ud, og, hvad der er det Mærkeligste, Hæstearmene ere meget lange, længere end Bagkrop og Hals tilsammentagne; tillige ere de meget tynde og gjennemsigtige. Om denne Afvigelse er en Folge af ydre Bøld, (herimod

taler dog den Omstændighed, at Hæstknappen ikke er afreven) eller en frivillig Udstrækning, eller om et af Dyrets tidligere Udviklingsstadier derved antydes, vover jeg ikke at afgjøre. Vist er det imidlertid, at hele Dyrets Form bærer Præg af en yngre Alder end de tre foregaaende Individens.

Jeg kommer nu til at beskrive et femte og sjette Individ, hvilke ere indbyrdes lige, og som jeg mener med Føje at kunne antage for Hanner. Jeg fandt disse to Individier paa de to førstomtalte af de foregaaende Individier. De vare fasthæftede til den nederste Deel af disses Bugslade, og laae fladt op mod denne med Underfladen af deres Cefalothorax (Tab. III., Fig. 5, h — d.). Det andet Par Krogsødder var dybt indbragt i en rund Nabning over hvert Appendix hos Hunnen; det første Par Fødder var rettet fremad, og Følere og Munddele syntes umiddelbart at hvile paa Hunnens Bugslade.

Længden af disse Individier er omtrent 1". Cefalothorax og Bagkroppen ere forenede med hinanden uden nogen synlig Hals. Cefalothorax stemmer i Form temmelig overeens med Hunnernes, men er meget større i Forhold til den øvrige Krop. Den er næmlig næsten af samme Længde som Bagkroppen og lidt bredere end denne. Under den forreste Rand af Cefalothorax vise sig et Par temmelig lange, treleddede (?), noget koniske Følere. Bag disse sees Munden, paa hvis Sider et Par korte, men tykke, Følere (andet Par) ere anbragte. Munden er en kort, affumpet, konisk Snabel med kredsrund Nabning. Palperne synes at være toleddede. Bag Munden sidder det første Par Krogsødder (Fig. 5, e). Disse ere stærke, toleddede, bestaaende af et meget tykt Grundled, og et krummet og særdeles spidst Endeled. Temmelig tæt bag disse sidder det andet Par Krogsødder (Fig. 5, f) som ere treleddede: første Led cylindrisk; andet Led tykt, stærkt opsvulmet, i Enden af den indvendige Rand forsynet med en krum, spids Tand eller Finger; tredje Led er en mod denne

Tand bevægelig Tommel. Mellem dette Par Krogsfodder og foran dem fremtræder et krumbojet Redskab, som er temmelig gjennemsigtigt og indvendigt viser et ligeledes krumbojet Ror af mørkere Farve (dette Redskab er analogt med det hos Hannen af *L. elongata* beskrevet; rimeligviis Penis?). Bagkroppen er meget lidt længer men ogsaa lidt smallere end *Cefalothorax*. De to Appendices, hvormed den ender, ere korte, tykke, ægbannede.

Jeg har flere Gange fundet denne Snyltekrebs paa Finnerne af *Squalus Galeus* Linn, men aldrig paa nogen anden Fisk. Uagtet jeg f. Ex. har seet *Squalus Acanthias* blive fanget i Hundredevis paa de samme Kroge eller i de samme Garn som *Squalus Galeus*, har jeg aldrig kunnet opdage den paa denne. Hertil kommer den Omstændighed, at jeg har truffet denne Lernæ baade i Kattegattet og Vesterhavet paa *Squalus Galeus*, skøndt ikke hyppigt. Den synes altsaa at kunne betragtes som en udelukkende Beboer af denne Hajart, og jeg mener derfor, at jeg med Grund kan tillægge den Navnet *Lernæopoda Galei*. Derimod nægter jeg ikke det Mislige i at benævne en Snyltekrebs, som man kun har fundet een Gang og i et eneste Individ, efter den Fisk, hvorpaa den er fundet, (f. Ex. *Chalimus Scombri* Burm.)

***Lernæopoda? bicaudata* Kr.**

(Tab. III, Fig. 11.)

Om denne Lernæ kunde det synes tvivlsomt, enten den burde henføres til Slægten *Brachiella* eller *Lernæopoda*, eller om den maaskee hellere burde danne en ny Slægt,

Total længden er omtrent 3'', hvoraf Eggeseækkene udgjøre lidt mere end 1''.

Naar *Cefalothorax* sees fra Siden, viser den en saadan Form og saadant Omfang, at man derefter synes at maatte an-

see Dyret for en Lernæopoda; sees man den derimod bagfra eller ovenfra, viser den sig saa langstrakt, at man vel kunde fristes til at kalde den halsformig, og henføre Dyret til Brachiellerne. Ved nærmere Undersøgelse af Lernæerne, maa man naturligviis vente, at finde flere saadanne Dvergangsformer mellem disse og andre Slægter, hvilke, som allerede ovenfor (Pag. 71) bemærket, ville gjøre det nødvendigt, at opsøge sikkrere Skjælnemærker.

Cefalothorax har ovenfra Form af en langstrakt Oval (af henimod 1" Længde), hvis Brede indeholdes omtrent 2 Gange i Længden. En guul Stribe, som udspringer fra Nakken, og fortsættes omtrent i $\frac{2}{3}$ af Længden, adskiller den i to lige Halvdele; efterat have naaet de $\frac{2}{3}$ af Længden, forgrener Strikken sig gaffelformigt, og løber ned mod Siderne; Dverfladen er isvrigt stærkt hvælvet, Siderne lodret nedstigende. En anden guulagtig Stribe omcirkler endvidere Dverfladen, og ligesom danner Skilsmisse mellem den og den øvrige Deel af Cefalothorax. Munden, som er anbragt i Forenden af Cefalothorax, har Form af et konisk Rør, som i Enden er afftumpet. De øvre Følere ere korte, toleddede, i Enden forsynede med et Par Børster; de nedre Følere ere stærke, krumme, utydeligt toleddede, i Enden tvedeelte.

Bagtil danner Cefalothorax en stærkt fremstaaende Nakke, og fortil er den ved et dybt Indsnit skilt fra Halsen. Denne Deel er imidlertid temmelig tyk nær Cefalothorax, men bliver tyndere og tyndere ned mod Kroppen, og er af betydelig Længde. Læt under Munden, paa Bug siden af Halsen, fremtræder det første Par Fødder under Form af stærke Hæstefroge. Grundledet er meget tykt, stærkt, kort; andet Led langstrakt, cylindrisk; tredie Led en lille, spids Krog. Længere nede mod den egentlige Krop udgaaer fra Siderne af Halsen det andet Par Fødder (Armene, Tilhæftningsredskabet). De ere temmelig korte (lidt kortere end den egentlige Krop), trinde, forene sig i Enden, og udsende fra deres fliveformigt udvidede

Foreningspunkt den hornagtige Knap, som fastholder Lernæen til Moderdyret. (Da denne Knap paa det eneste Individ var afbrudt, kan Afbildningen kun vise Roden af den). Kroppen er omvendt hjerteformig (d: bredere forneden end foroven), hvælvet baade paa Ryg- og Bugsladen, og med to smaa Udsnit i den nederste Rand. Dens Brede og Længde ere næsten lige store. Paa Bugsladen (såaledes kalder jeg den Flade, som, naar Dyret er tilhæftet, vender indad) viser ingen Organer sig. Derimod seer man Gadboret aabne sig paa den nederste Flade, dog nærmest Rygsladen*); og over dette er til hver Side paa Rygsladen fæstet et langstrakt ægdannet eller cylindrisk Redskab, som er kortere end Kroppen, og omtrent har en Fjerdedeel eller Femtedeel af dennes Brede. Disse Redskaber laae hos det af mig undersøgte Individ langs op ad Rygsladen, uagtet deres Tilhæftningspunkter, som bemærket, ere nær Gadboret, og Rygsladen syntes endog forsynet med en Forbygning for at modtage dem. Disse Appendices synes mig, ligesom ogsaa de lignende Appendices hos adskillige andre Lernæer, i Enden at have en lille Nabning; dog tør jeg ikke sige noget Bestemt herom, og maaskee tager jeg Fejl. — Eggescækkene ere kortere end hele Legemet, men længere en Kroppen, meget tykke, og fyldte med temmelig store Æg (i en Længderække kun omtrent 20). De udgaae fra et Par halvflugteformige Dphøjninger paa Siderne af Gadborets forreste Rand (den Bugsladen nærmeste). Det, som forekommer mig at være meget udmærkende for nærværende Snyltekrebs, er, at de ovenbeskrevne Appendices ere paa Rygsladen bag Gadboret, istedetfor paa Bugsladen foran dette. Jeg veed ikke, at dette Forhold findes hos noget andet Dyr af Slægterne Lernæopoda eller Brachiella eller overhoved hos nogen anden Lernæ.

Det er med Hensyn til Tilhæftningsmaaden af Appendices at jeg benævner Dyret bicaudata. Jeg har kun en eneste Gang

*) Maaskee kunde man endog sige, at det aabner sig paa Rygsladen.

(i Begyndelsen af August 1836) fundet et Individ af denne Snyltekrebs paa Gjællerne af en lille *Trigla gurnardus* (af omtrent 9" Længde), der var fanget ved Hirtsholmen.

Chondracanthus Merluccii

(Tab. III, Fig. 9, a—d.)

Af denne Lerneart fandt jeg den 17de Juli 1836 to Individer paa en stor *Gadus Merluccius*, som var fanget i Flynbergarn ved Frederikshavn. De vare fasthæftede i Mundhulen. Den er tilforn fundet af Holten paa samme Fisk, og afbildet i Naturhistorieselskabets Skrifter. Ligeledes har Hr. Stud. Med. Steenstrup truffet et Individ paa en *Gadus Merluccius*.

Dette Dyr er af samme smukke hvide Farve, som er saa karakteristisk for de fleste Lerneer; kun Eggeseækkene havde en rødlig Farve. Længden var hos det største af mig undersøgte Individ omtrent 7" foruden Eggeseækkene, hvilke omtrent havde samme Længde. Hele Legemet har en langstrakt og smal Form, er temmelig fladtrykket og af større Brede end Tykkelse. Cefalothorax viser i sin Form Lighed med et Hoved, og er adskilt fra Bagkroppen ved en Hals. Ovenfra seet, har den Skikkelse af en lang Oval, som fortil er affumpet; Overfladen løber skraat ned fortil, og er langs Midten betegnet med en gul Længdelinie, der ligesom deler den i to lige Dele. Nakken har en meget fremstaaende Pukkel, og er saaledes dybt adskilt fra Bagkroppen. Eidesfladerne ere lodret nedstigende, eller endog noget konvergerende mod Underfladen. Længden af Cefalothorax er omtrent $1\frac{1}{2}$ ", Bredden lidt mere end $\frac{1}{2}$ ". I Enden af den affumpede Snude, men paa Overfladen af denne, sidde to korte, koniske, ved Roden tykke Følere, hvilke ere rettede opad, udad og bagtil; de synes at bestaae af to Led, og ende med en Duff Børster. Lige under disse viser det andet Par Følere sig i Form af et Par stærke, meget krumme og spidse Hæstetroge, hvis Retning er ned- og

fremad. De synes at have tre Led, næmlig et meget stærkt og kort Grundled; dernæst et cylindrisk andet Led og endeligen den krumbojede Krog. Cefalothorax er for største Delen opfyldt med de Muskler, af hvilke disse Kroges Virksomhed betinges. Paa Underfladen af Cefalothorax, langt tilbage mod Halsen, aabner Munden sig som hos denne Slægt i Almindelighed, og viser sig noget fremragende, dog kun i ringe Grad. Fra den indvendige Deel af Munden fremtræde de krumme, i Randen tandede Kjaeber. Tæt bag Munden ere de tykke Samlere hæftede, hvilke ere utydeligt toleddede. Det sidste Led er et Slags tilspidset Klo, hvis bageste Rand forneden er tandet, og foroven udsender en mindre, tilspidset Klo eller Torn (Fig. 9, c—d). Bag Samlerne og mere mod Siderne er det første Par Fødder, som er treleddet (trede Led en Klo) og ikke af meget stærk Bygning; mere hen mod Siderne bemærkes et lille, trindt, konisk, nedadrettet Redskab, ligesom et Horn, hvilket er krummet bag og udad. Paa hver Side af Munden, dog lidt bag denne og mere indad, er et Par korte, tykke Lemmer, hvilke i Enden er gaffelformigt deelte; den inderste Green er tykkere og længere end den yderste; begge ere de i Enden stumpe.

Rygsladen af Bagkroppen er jævnt hvælvet. Foroven bag Halsen, paa det Sted, man for Lighedens Skyld kunne kalde Skulderen, udgaaer et lille Horn eller Tap, som er rettet opad, samt noget udad og fremad. Nedensfor denne Tap er endnu et Par gaffeldannede Lemmer anbragte; de ere større end det første Par, Greenene er meget længere, og vidt flilte fra hinanden. Bag disse Lemmer er Kroppen lidt sammensnøret, og viser paa Rygsladen Spor til en Tværstrib. Forneden er Rygsladen dybt indskaaeren, eller, om man heller vil, forlænget i to lange, trinde, i Enden lidt tilspidsede, lodrette Legemer, hvilke næsten udgjøre Halvdelen af Bagkroppens Længde. Bugsladen har ogsaa et Par Legemer, som i Form, Retning og Længde ligne de nylig omtalte, men som ere

hæstede længer oppe, og ikke i Enden af Bugsladen Forneden boje de sig lidt sammen med deres Spidse. Bugsladen viser to Dphøjninger; den ene midt imellem de nylig omtalte Lemmer ved deres Rod, men denne er meget lille og næppe mærkelig. Den anden er større, af skinnende = hvidt og bruskagtigt Udseende; den findes tæt ved Bagkroppens nederste Rand. Neden for denne findes et noget langstrakt, lige nedadrettet, lille Legeme, som paa Siderne omgives af to kortere ægdannede. Bag disse sidste ere Eggeseffene anbragte, tæt ved Siden af hinanden. De have en langstrakt = sædanned Form, og indeslutte et stort Antal runde Eg.

Uagtet Holten i Naturhistorie-Selskabets Skrifter (V, 2) har givet en Afbildning af dette Dyr, troer jeg dog ikke at behøve nogen Undskyldning for, at jeg her har leveret en ny. Holtens Afbildning er næmlig særdeles slet, og ledsages ikke af nogen Beskrivelse, men blot af en fejlsfuld Diagnose.

Lernæa (Chondracanthus Cuv.) gobina.

(Tab. II, Fig. 8 & Tab. III Fig. 12, a—b.)

Det kunde maaskee synes overflødigt, at afbilde og beskrive et Dyr, som er afbildet i Zoologia danica (tab. 33 fig. 3), og hvoraf man sammesteds har en vidtløftig dansk Beskrivelse (pag. 133), samt en latinsk Beskrivelse i Fabricius's Fauna grønlandica (pag. 339). Men Afbildningen er i flere Henseender nrigtig, og Beskrivelsen er heller ikke tilfredsstillende. For imidlertid ikke at være unødvendigt vidtløftig, vil jeg mest indskrænke mig til at angive det Urigtige i de tidligere Beskrivelser, eller i alt Fald det, hvori de Individer, jeg har undersøgt, afvige fra disse.

Længden af det beskrevne Individ uden Eggeseffene var omtrent 3'', hvoraf Hoved og Hals næsten udgjorde Halvdelen. Kroppens Brede $2\frac{1}{2}$ ''.

Dyret er tydeligen deelt i tre Dele, Hoved (Cephalothorax), Hals og Krop. Hovedet er temmelig kuglerundt, men tilspidser sig fortil imod Snuden. Nakken er stærk opsvulmet og Halsen sammenknebet bag denne. I Snudens forreste Rand sees et Par meget smaa, treleddede Følere. Det første Led er særdeles kort og tykt, og ligner næsten en Dphøjning istedetfor et Led; det andet er langt og cylindrisk; det tredje tilspidset, børsteformigt. Mellem disse Føleres Rod viser Hovedets Forrand et lille Indsnit. (Det er vel disse to Følere tilligemed den Fremragning, hvorpaa de ere anbragte, som Fabricius tilfammen kalder Overlæben.) Et andet Par meget korte, tykke, koniske, leddede Følere, der vel forekomme mig at have Form af Hæstekroge, men som saadanne næsten maa kaldes rudimentære, sidde paa Underfladen af Hovedet. Længer tilbage fremrage mod Siderne et Par halvfugledannede Dphøjninger. Det er dem Fabricius kalder Sidelæberne. De have i Form intet tilfælleds med Læber, Kindbækker eller slikt, men snarere med Dine, hvad de dog heller ikke kunne være; de ere af en haard, hornagtig Substans, og jeg skulde tro at de muligen repræsenterer Samlere. Mellem disse aabner sig en flad Mund, som er oval paatværs (Fig. 12, a). Nærmere at undersøge Munden har jeg ikke formaaet.*)

I Nakken, hvor Hovedet udgaaer fra Halsen, ere to smaa Horn fasthæftede til Hovedet, hvilke ligge nedbojede i to Længdesurer paa Halsens bageste Flade. Det er rimeligviis paa Grund af denne Omstændighed, at de have undgaaet Fabricius's Opmærksomhed, skjøndt de falde temmelig tydeligt i Øjnene. Disse Horn (Fig. 12, b) ere

*) Jeg maa tillade mig at bemærke, at jeg til disse minutiose Undersøgelser, der saa højligen udfordre fuldkomne Undersøgelsesredskaber, har savnet et godt Mikroskop o. s. v., uagtet jeg har gjort, hvad der stod i min Magt, for at erholde et saadant til Afbenyttelse. Denne Mangel maa tjene til Undskyldning for en og anden Ufuldstændighed i Beskrivelserne.

tynde, lige, trinde, lidt tykkere ved Roden, tilspidse sig derpaa men ende med en lille Kugle eller Knap. Til Led vise de intet Spor. — Halsen er tyk (tykkere forneden end foroven), trind. Fra dens Eider nær mod Hovedet udgaae to Horn, der paa Midten have et Knæk. Deres Retning er først ligeud mod Siderne i en ret Vinkel fra Kroppen, og dernæst fremad. De ere trinde, omtrent eens tykke overalt. Efter Fabricius's Beskrivelse, saavel som efter Ufbildningen, skulde de udgaae fra Hovedet; dette er aldeles urigtigt, ligesom Ufbildningen af dem ogsaa isvrigt er usjagtig. Paa Underfladen af Halsen vise sig to tydelige Tværstriber, een omtrent mellem Hoved og Hals, en anden mellem Hals og Krop. Omtrent midt paa Kroppens Underflade er en tredie Tværstrib. Disse Striber, som er af mørkere Farve end den øvrige Krop, ere Insertionspunkter for stærke Muskler.

Paa Halsens Rygsflade viser sig først de to smaa Gruber eller Furer, hvori Nakkens to Horn lægge sig; dernæst to smaa, fordybede Punkter eller Gruber nær Halsens Forening med Kroppen. Kroppen er ikke rhomboidalis, som Fabricius angiver den i Diogenen, men firkantet, bagtil lidt bredere, og af meget større Brede end Længde, istedetfor at Ufbildningen i *Zoologia danica* viser den af større Længde end Brede. Beskrivelsen af *Armene* er nøjagtig, og denne behøver altsaa ikke at gjentages; kun maa jeg bemærke, at den tredie (indvendige) Knude paa de nederste Arme eller Udværter har jeg ikke fundet, og denne er altsaa vel ikke konstant. Ufbildningen af *Armene* er aldeles forfejlet, og man maa efter denne gjøre sig en aldeles urigtig Forestilling om dem. Mellem de to nederste Arme eller Udværter, i Midten af Kroppens underste Rand, vise sig paa Bugfladen to smaa fordybede Punkter nærved hinanden; disse ere maaskee Vulverne. (Fig. 12, c). Idetmindste har jeg i eller ved disse Nabninger ofte fundet een eller to Hanner hæftede. Bag disse seer man Spor af een, eller maaskee

snarere to, tæt op til hinanden stødendr, smaa Nabninger, gennem hvilke Eggeseffene udtræde. Paa hver Side af disse Nabninger er en lille hvid Plade eller Blad, som har en nogenlunde kredsrund Form, og hviler paa et større, rødbrunt Legeme af Pladeform, hvilket forneden er temmelig lige afflaaret; dog med afrundede Hjørner. Paa det røde Legeme sees, mellem de ovenomtalte hvide Plader, tre hvide Linier at nedløbe, een lige i Midten og to, sig udadkrummende, paa Siderne. Bag det rødbrune Legeme ligger igjen en hvid Plade, som er bredere end den røde, og derfor træder frem paa Siderne af denne. Den er af Hjerteform. Mellem denne og det rødbrune Legeme synes Gabboret at aabne sig. Eggeseffene ere temmelig lange, men proptrækkerformigt sammensnoede, cylindriske, og ende ikke tilspidsede, som Uffbildningen i Zool. dan. angiver. Jeg har ikke fundet denne Lærne paa Gjællerne eller indboret med Armene, som Zool. dan. angiver, men med Cefalothorax dybt fæstet i Underkjæbens Muskler.

Efter alle disse Forstjælligheder fra den for Nøjagtighed berømte Fabricius's Beskrivelse og Uffbildning kunde man maaskee have Ret til det Spørgsmaal, om det her beskrevne Dyr ogsaa virkeligen hører til den samme Art som Fabricius's, eller danner en nærstaaende. Jeg troer med Sikkerhed at kunne paastaae, at det er samme Art. Fabricius fandt sin paa Gjællerne af den Ulkeart, han kalder *Cottus Gobio*, og ikke paa de andre Ulkearter eller paa nogen anden Fisk. Jeg har kun haft Lejlighed til at undersøge et indskrænket Antal Individuer af den Fabriciuske *C. Gobio*, men paa ethvert af disse har jeg fundet denne Snyltekrebs, saa at den efter min, rigtignok indenfor en snæver Kreds samlede Erfaring, er en konstant Ledsager af den. Vilde man nu antage, at Fabricius's Art var forstjællig fra den her afbildede, saa maatte man tillige antage: 1) at een Fiskeart tjente til Bopæl for to nærstaaende Arter af Snyltekrebs;

2) at Fabricius kun havde seet den ene Art, og at den anden altsaa var meget sjeldnere; 3) at denne sjeldnere Art netop fandtes paa ethvert af de af mig undersøgte Individuer. Men disse Antagelser vilde ikke være meget rimelige.

De Individuer, man kunde ansee for Hanner, have omtrent $\frac{1}{3}$ ''' Længde, og bestaae af en tyk, puflet Forkrop og en tynd, tilspidset Hale, som sammensættes af sex Led, og ender med to, lidt opadkrummede, Berster eller Spidser. Forkroppen synes at bestaae af tre Stykker. Til det forreste Stykke ere de to stærke Hæstekroge og et Par meget korte, i Enden tilspidsede, som det synes toleddede, Følere fæstede. Det mellemste, største Stykke har den fremragende Mund; paa Siderne af denne sees et Par spidse Kroge, og tæt foran eller ved dem paa hver Side ere to meget smaa, tilspidsede Redskaber. Det tredie Stykke er smalere end det foregaaende, men ellers ikke ret tydeligt adskilt fra det. Det bærer et Par treleddede Fødder, hvis sidste Led er en Krog (Fig. 12, d).

Det synes tydeligt, at denne Art ikke vel kan faae Plads i Slægten *Chondracanthus* eller i nogen anden af de hidtil opstillede Slægter. Imidlertid anseer jeg det endnu ikke for nødvendigt, at tildele den noget eget Navn.

***Anchorella rugosa* KR.**

(Tab. II, Fig. 7 og Tab. III, Fig. 14 a—c.)

Jeg har i Foraaret 1836 fundet et Par Exemplarer af denne nye Art paa Gjællerne af en *Anarrhicha Lupus*, fanget i det sydlige Kattegat.

Bagkroppens Længde hos det største Individ, jeg har for mig, er $1\frac{1}{4}$ ''' ; Bredden $1\frac{1}{2}$ ''' . Længden af *Cefalothorax* omtrent 2''' . Eggesækkene have samme Længde.

Som bemærket er Bagkroppen af lidt større Brede end Længde; den er tyk og af en firkantet Form; saavel Ryg- som Bugsladen bedækkes af dybe Furer og store Dphøjninger, hvilke

give Dyret det stærkt iøjnefaldende, rynkede og knudrede Udseende, som har foranlediget Artbenævnelser (men som paa Kobbertavlen er mindre heldigt udtrykket). Rygsfladen har langs Midten en Længdesure, som indtager omtrent en Trediedeel af dens Brede; i denne lægger Cefalothorax sig tilbage; de ophøjede Eiderande ere ved adskillige mindre Tværfurer deelte i tre eller flere uregelmæssige Dphøjninger. Bugen har ligesom et fremhævet Skjold eller en Plade paa Midten; tæt paa hver Side af denne Plade er et dybt nedtrykt Punkt af orangegul Farve og fæve = sikkantet Form; om dette er en Kirtelaabning eller hvad ellers dets Bestemmelse kan være, vover jeg ikke at afgjøre. Paa Eiderne sees nogle smaa Tværfurer men ingen Længdesurer. *)

Cefalothorax (Tab. III, Fig. 11, a) udgaaer fra den øverste Deel af Rygsfladen; den er tyk og plump (overhoved udmærker denne Art sig fra alle mig bekendte Anchorellaer ved sin plumpe Form), og har paa Grund af mange Tværfurer et rynket og ujævnt Udseende. Rynkerne antyde Bevægeligheden af Cefalothorax, og jeg har ogsaa seet Dyret, efter at det var løsrevet af Søulvens Gjæller, at bevæge den til alle Sider, ligesom for at søge sin Fostermoder. Denne Bevægelse har jeg ikke iagttaget hos nogen anden Art af denne Slægt. Den forreste Deel af Cefalothorax, eller Hovedet, hvilket meget tydeligt er adskilt fra den øvrige Deel, er bredt og fladt. Rygsfladen er kun meget lidt konvex; den

*) Jeg har ikke her forglemt, at adskillige Lernæers Krop snart kan være glat (naar de endnu have Eggemassen i sig), snart knudret, (naar de have udtømt denne). Men jeg troer, at have Grund til den Antagelse, at Rynkerne og Knuberne her ere konstante og væsentlige for Arten. Jeg har fundet dem hos alle de (rigtignok ikke mange) af mig undersøgte Individier, og jeg har netop to Individier for mig, som vise det samme rynkede Udseende, uagtet det ene har meget store Eggescækk, det andet ingen.

deler sig i tre afrundede Lapper, af hvilke den mellemste er meget bredere end Sidelapperne, og naaer frem foran disse; to Længdefurer og en Tværfure bagtil antyde paa selve Hovedets Overflade Grændsen mellem Sidelene og den mellemste Deel. Ogsaa ved Farven adskilles disse Dele: den mellemste er næmlich guulagtig, Sidelene hvide. Hovedets Underflade (Fig. 14, b.) er meer opsvulmet og hvælvet end Overfladen, hvilket grunder sig paa Styrken af de Muskler, som høre til de bag Munden liggende Krogfodder.

Hovedets forreste, fremragende Deel dannes af den koniske, runde Mund og af de ydre Følere, som krumme sig sammen mod Mundaabningen. Led har jeg ikke kunnet iagttage paa de ydre Følere. Mellem disse, paa Siderne af Munden, men ovenfor denne, findes de meget smaa øvre Følere. Jeg seer mig ikke istand til at give nogen nærmere Beskrivelse af disse, ligesaa lidt som af de, bag Munden siddende, Famlere paa Grund af disse Organers Lidighed.

Tilhæftningsredskabet, som udgaaer fra Kroppens øverste og forreste Flade, noget foran og ovenfor Cefalothorax, stemmer i Hovedsagen med dette Redskab hos andre Anchorellaer. Det bestaaer næmlich af to korte Arme, som slutte tæt op til hinanden, og i Enderne ere forenede; men det har det Særegne, at Armene ere overordentligt korte og uforholdsmæssigt tykke i Enden, saa at de danne en stor, kjødagtig Skive om Hæfteredskabet, hvilket er meget lille, men iøvrigt af sædvanlig Form.

Paa Bagkroppens underste eller nederste Flade vise sig to smaa runde Abninger tæt ved Siden af hinanden (Bulver?); bag disse sees Gabboret i Form af en Længdesprække; paa Siderne af Gabboret nedhænge Eggesækkene bagved en kredsrund, konvex, hvidtflinnende Bugle paa hver Side. Denne Bugle omgives af en stærkt fordybet Kreds, udenfor hvilken atter er en stærkt ophøjet Rand. Eggesækkene ere lange og meget tykke,

opfyldte med store *Wg.*, der ere meget synlige for det blotte *Dje.* Man kan tælle fem Rængderækker af *Wg.* ved Siden af hinanden, i hver Række omtrent 20 *Wg.*

***Anchorella emarginata* KR.**

(Tab. 111, Fig. 7, a—e.)

Paa Gjællerne af en i Liimfjorden ved Agger (først i September 1836) fanget *Alosa linta* fandt jeg nogle *Anchorella*'er (5 Individier), som henhøre til en ny, meget distinkt Art.

Længden af de undersøgte Individier fra Spidsen af Tilhæftningsredskabet til Enden af *Wggesækkene* var 2''' til 2½'''.

Cefalothorax udspringer omtrent fra Midten af Rygsladen. Den er temmelig tynd og meget langstrakt; naar den bøjes ned, seer man, at den idetmindste naaer til *Wggesækkene*s nederste Spidse, eller oftest endog et godt Stykke nedenfor denne. Efter dens Form kunde man passende dele den i et kort Hoved og en meget lang Hals, thi Adskillelsen imellem disse Dele er tydeligt betegnet. Hovedet er temmelig smalt og langstrakt, skarpt affaaet fra Halsen, saa dets bageste Vinkler træde stærkt frem. Paa den forreste Deel antydes de nedre Følere ved en næsten umærkelig Indbøjning. Følerne og Munddelene ere i Hovedsagen som hos andre *Anchorella*er. Bagkroppen er kort, tyk, firskaaren, foroven afrundet, bredere forneden; Bredden er omtrent ligesaa stor som Længden eller lidt større. Saavel Oversom Underfladen er konver. Den nederste Rand har et dybt Indsnit, og Formen bliver derved omvendt hjerteformig. I Midten af dette Indsnit aabner Gabboret sig. Jeg har ikke foran og over Gabboret kunnet opdage de to kredsrunde Abninger, som findes hos de to foregaaende Arter, men formoder dog, at de maa være tilstede. Tilhæftningsredskabet er kort, dog hverken saa kort eller tykt som hos *Anch. rugosa*, og bestaaer som sædvanligt af to korte, i Enden sammenvorede, og med en Horn-

knap forsynede Arme, der udgaae i en skraat opadrettet eller næsten lodret Stilling fra den øverste Rand af Bagkroppen.

Æggesækkene ere middelmaadigt lange, tykke, cylindriske, fyldte med smaa, kredsrunde, noget fladtrykkede (diskusformige) Æg. Alle fem Individier vare forsynede med Æggesække, men kun hos de fire vare de fyldte; hos det femte saaes blot de tomme Hudsække, og dette Individ var mere tykt og opsvulmet end de øvrige. Hos de fire vare Æggesækkenes Længde omtrent lig Bagkroppens med Hæfteredskabet; hos det femte endeel længer.

Ved at sønderrive en Æggesæk og udtrykke Æggene, brast et Æghylster, og Ungen viste sig, meget lig Larven eller Hanneren, som jeg nu skal omtale.

Paa Midten af Cephalothorax (Fig 7, d.) hos et af de med fyldte Æggesække forsynede Individier fandt jeg to Larver eller Hanner fasthæftede ligeover for hinanden. Hos et andet Individ fandtes en Han nær Gaddoret. Kroppen af disse var tyk, opsvulmet, pæreformig, bagtil tykket, fortil forlænget i et Slags Snabel (Fig. 7, e). Ved stærk Forstørrelse og gunstig Belysning forekom Snabelen mig tydeligt ved Artikulation adskilt fra den øvrige Krop ligesom et Hoved, og at bestaae af 4 Led (?). Paa Siderne af Snabelens Led eller Rynker saaes to treleddede Følere. Ved den kredsrunde Mundaabning, som er i Enden af Snabelen, findes to smaa Jamlere. Bag Snabelen sidde to stærke Krogfødder, og bag disse et Redskab, som man maaskee kunde antage for Penis, dersom man anseer Dyret for en Han. Hos det fra Gaddoret løstevne Individ var det blæreformigt opsvulmet, lidt tilbagebøjet og meget gjennemfigtigt, hvorfor det ogsaa var vanskeligt at bemærke. Et mindre Rør viste sig i dets Indre.

Jeg har benædnet Arten efter det for den saa betegnende Udsnit i Kroppens nederste Rand.

Anchorella ovalis Kn.

(Tab. 111, Fig. 6, a—b).

Af denne Art har jeg kun fundet et eneste Individ uden Æggesække paa Gjællerne af en *Trigla Gurnardus* i Sømeren 1836.

Bagkroppens Længde var omtrent $1\frac{1}{2}''$, dens Bredde $1''$; dens Form opsvulmet, oval. Cefalothorax er lang (omtrent en og en halv Gang saa lang som Bagkroppen) og tyndere end hos *Anchorella rugosa*. Hovedet, som ved en lille Indsnoring er adskilt fra den øvrige Deel af Cefalothorax, er kort og temmelig bredt og tykt, og dets forreste Deel er tydeligen deelt i tre Lapper. Mundelene afvige ikke i det Væsentlige fra *Anchorella*ernes almindelige Form.

Krogsødderne træde tydeligt frem. Ogsaa Hæstereffskabet træder stærkere frem end hos *Anch. rugosa*, og er i Forhold tykkere end hos *Anch. emarginata*. Gabboret og de kreds-runde Abninger ovenover dette samt Buglerne ved Æggesækkenes Tilhæftningspunkter ere som hos *Anch. rugosa*.

De fire, hidtil bekjendte, danske Arter af Slægten *Anchorella* maa henføres til to Grupper. Den ene (*Anch. uncinata*) karakteriserer sig ved, at den er forsynet med et Anhang foran Gabboret, og at Cefalothorax og Hæstereffskabet ikke udgaae umiddelbart fra Bagkroppen, men ligesom fra en lille Hals, som denne foroven udsender; Hæstereffskabet viser sig saaledes snarere tilhørende Cefalothorax end Kroppen. Den anden Gruppe mangler Appendix og den haleformige Forlængelse; Cefalothorax udgaaer fra Kroppens Ryglade og Hæstereffskabet fra dens øverste Flade.

De tre Arter, som høre til sidste Gruppe, kunne karakteriseres saaledes:

Anch. emarginata: Bagkroppen omvendt hjerteformig, af ligesaa stor eller større Bredde end Længde; Cefalothorax meget

lang og tynd (mere end dobbelt saa lang som Bagkroppen); Hovedet smalt og noget langstrakt.

Anch. ovalis: Bagkroppen tyk og ægdannet, af større Længde end Brede; Cefalothorax lang (en og en halv Gang saa lang som Bagkroppen), af middelsmaadig Tykkelse; Hovedet kort og bredt, men tykt.

Anch. rugosa: hele Bygningen overmaade tyk og firkaaren; Bagkroppen firkantet, af større Brede end Længde; Cefalothorax kortere end hos de andre Arter; Hovedet kort, bredt og fladt.

Anchorella uncinata

(Tab. 111, Fig. 8, a—f.)

Anchorella uncinata findes hele Aaret igjennem næsten paa ethvert ret stort Individ af *Gadus Callarias*; undertiden i meget stor Mængde, endog henimod 100 Exemplarer. — Jeg vil ikke opholde mig ved Beskrivelsen af denne Art, men blot gjøre nogle Bemærkninger om dens Udvikling efter Tilhæftningen, og om de Snylstedyr, som den undertiden er et Bytte for.

Paa Gjællerne af et Par smaa Hvidlinger, af næppe 4 Tommers Længde, fandt jeg (først i September 1836) nogle *Anchorellaer* (4 Individer). De vare mig mærkelige paa Grund af deres ringe Størrelse: det mindste Individ holdt henimod 1" fra Spidsen af Tilhæftningsbredskabet til Enden af det haleformige Appendix; det største var omtrent $1\frac{1}{2}$ " langt; de to andre dannede Mellemtrin mellem disse to.

Det, som strax falder i Øjnene, ved at sammenligne det mindste Individ (Tab. III. Fig. 8a.) med større, er, at der bestaaer et ganske andet Forhold imellem Bagkroppen og Cefalothorax, og Bagkroppen og dens Appendix. Cefalothorax og Bagkroppens Appendix ere nemlig af en overmaade betydelig Størrelse hos det unge Individ. Bagkroppen var ikke ret meget bredere

end Cefalothorax hos Nr. 1, medens den omtrent var tre Gange saa bred hos Nr. 4; og Bagkroppens Appendix synes hos Nr. 1 at være fem Gange saa stort i Forhold til Bagkroppen som hos Nr. 4. Maaſkee har dette Redſkab allerede udspillet ſin Rolle for Tilhæftningen, hvorfor det, efter denne, efterhaanden gaaer over til en rudimentær Tilſtand. Bagkroppens Form er hos Nr. 1 langſtrakt pæreformig; hos Nr. 2 endnu pæreformig, ſkjøndt tykkere; hos Nr. 3 stærkt opsvulmet, ægformig, hos Nr. 4 meer ſiirkantet og fladtrykket. Nr. 1 og 2 havde ingen Eggſække; Nr. 3 havde Eggſække, der vare kortere end Bagkroppen: i den ene Eggſæk var kun et Eg, i den anden ni; hos Nr. 4 vare Eggſækkene af Bagkroppens Længde, og fyldte med mange Eg; ogſaa havde dette Individ paa Midten af Cefalothorax to Hanner (eller Larver) ſiddende, ganſke lige overfor hinanden; hverken hos Nr. 3 eller 4 kunde jeg i Eggene opdage udviklede Unger.

Hos de ſtorſte og fuldkomment udvorne Individet af *Anchorella uncinata* ere Eggſækkene forholdsviis meget længere og ſmallere end hos de mindre Individet.

Anchorella uncinata plages undertiden af et Snyltedyrt, ſom lægger ſine Eg paa det i ſtor Mængde. Det er iſær ved og paa Eggſækkene at diſſe Eg findes beſæſtede; dog ſees de ogſaa hiſt og her paa den øvrige Deel af Legemet (Fig. 8, b-d). Diſſe Eg ſidde ſjældent enkelte, oftere derimod forenede i ſtore Duſke og Klaser, der ere fæſtede ſaa faſt, at man kun med Vanſkelighed løsriver dem. De ere af en meget langſtrakt ægdannet, eller næſten cylindriſt Form; i den overſte (tilhæſtede) Ende tilſpidſede; i den anden ſlumpt afrundede. Deres Farve er hvid. Hvert Eg er i den tilſpidſede Ende forſynet med en meget fiin, lang Traad eller et Haar, ſom udgjør dets Faſthæftningsredſkab. Diſſe Haar ere ſpiralformigt ſammenrullede og meget elatiſke, ſaa at de ſtrax antage deres Form igjen, naar man, efter at have ud-

viklet dem, giver Slip paa dem. Hvor Eggene sidde klyngevis sammen, ere Traadene sammendrullede eller ligesom sammenfiltrede. En med saadanne Eg behængt Anchorella frembyder et ganske besynderligt Udseende. Paa hvad Maade Eggene ere fasthæftede til Lærnæns Krop, har jeg ikke kunnet opdage. Heller ikke kan jeg med nogen Sikkerhed angive Møderen til disse Eg.

Paa en med flige Eg behæftet Anchorella fandt jeg imidlertid ved Bagkroppens nederste Deel, hvor Eggesækkene vare hæftede, et graaagtigt Legeme af omtrent $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{5}$ Længde og næsten samme Brede, hvilket jeg først ansaae for en Slimkump; men som jeg, efter at have betragtet det under Lupen, maatte ansee for en dyrist Form. I Udseende var det ikke uligt en Skjoldbille (Cassida). Da jeg, for at underkaste det en nærmere Undersøgelse, vilde adskille det fra Lærnæen, fulgte et andet Legeme med, hvilket ved Undersøgelsen viste sig at være en af Lærnæns Larver eller Hanner. Dgsaa fra dette søgte jeg at affondre det, men det var saa nøje forenet med denne Han, at mine Forsøg vare forgjæves, og at jeg endeligen var uheldig eller ubehændig nok til at sønderride det. Jeg kan derfor kun levere et raat Omrids af dette Dyr, og af den Maade, hvorpaa Lærnæhannen var hæftet til det. Fra Dyrets Underflade, og omtrent fra Midten af denne, udgik en Traad eller et seneagtigt Baand, hvilket paa en uregelmæssig Maade forgrenede sig; Enden af en stor Mængde Grene vare fæstede til den bageste Deel af Lærnæhannens Krop; et Par løshængende Grene endte sig i et Slags Skive (omtrent ligesom Enderne af Muslingernes Tilhæftningsstraade), og jeg formoder, at de øvrige tilhæftede Grene ligeledes vare forsynede med saadanne Skiver. Disse Grene og Traade vare iøvrigt saa fast hæftede til Lærnælarven, og af en saa sejt Bessaffenhed, at det, som ovenfor sagt, var mig umuligt at adskille dem fra den. Maaskee vilde man ikke finde det urimeligt at antage, at dette

Smyltedyrt kunde være Moderen til de paa Lærnæen hæstede Eg. Men jeg vil i det Følgende af denne Afhandling finde Lejlighed til at anføre en Sagttagelse, som kunde gjøre dette meget tvivlsomt.

Lernæa branchialis LINN.

(Tab. 111, Fig. 10, a—b.)

En mig meget hjærkommen Opdagelse, som jeg havde Lejlighed til at gjøre i de første Dage af September 1836, var et af de tidligere Udviklingsstrin af den saa almindelige *Lernæa branchialis* (Fig. 10, a). Det var mellem Gjællerne af en Hvidling af omtrent 4" Længde (altsaa vel kun af nogle saa Maaneders Alder) at jeg fandt dette Individ. Dets meget tynde, traadlige Form og den Mængde fastfløbende Sliim, hvoraf det tilbeels indhylledes, forarsagede, at jeg i Begyndelsen ikke blev vaer, at jeg havde en Lærnæ for mig, og nær havde ladet Lejligheden til denne Sagttagelse slippe mig af Hænderne.

Længden var 4". Den bageste Deel af Legemet var trind, lidt tyndere mod Enden, af Tykkelse som en temmelig fin Sytraad; omtrent paa Midten (dog lidt nærmere Bagenden) forsynet med et dobbelt Knæk eller Bøjning. Forenden var udvidet til en trekantet Knude eller Klump. Man kunde kalde hele Legemet kulleformigt, eller sammenligne det med en afreven, bladløs, krum Green en mignature. Forenden, seet ovenfra, kan sammenlignes med en ligebenet Triangel, hvis Grundlinie omtrent er en ret Linie men Sidelinierne krumme; eller, om man vil, med en Stjerne, som kun har tre Straaler. I Midten af den Linie, jeg betragter som Triangelens Grundlinie, er Munden anbragt. Betragtes den Flade, hvori Munden sidder, som Bugfladen eller Dyrets forreste Flade, saa er den dobbelte Bøjning af Kroppen, hvilken ovenfor omtaltes, først rettet bagud og derpaa ned, parallel med Kroppens øvrige Retning. Paa Grund af

at Triangelens Sider dannes af krumme Linier, blive dens Vinkler Horn, eller med andre Ord: Dyret er forsynet med tre hornagtige Udværter, hvilke ligge i een Flade, og have en brusagtigt Bedækning. Hornene ere trinde, koniske, i Enden afrundede. Munden viste sig som en afstumpet Snabel med to, overmaade smaa, leddede Hæstekroge paa Siderne. Tæt nedenfor Munden saaes paa Bugsladen to parallelle Rængderækker af sorte Punkter, fire Punkter i hver Række.

Man kan med Ret vente Beviser for, at det her beskrevne Dyr virkelig er et Udviklingsstrin af *Lernæa branchialis*, og ikke en egen, fuldvoren Art. Mine Grunde ere følgende: 1) jeg fandt den paa en ung Hvidling i Selskab med nogle smaa, og paa et meget tidligt Udviklingsstrin staaende, Individuer af *Anchorella uncinata*.*) Hvidlingens Alder syntes ikke at tillade den at have, eller i det Mindste ikke at gjøre det sandsynligt, at den skulde have fuldvorne Snyltekrebs. (Paa Fiskeyngel finder man i Regelen, idetmindste efter min Erfaring, sjældent Snyltekrebs). 2) Dyrets Bygning synes at godtgjøre, at det er en Unge; den kun lidet udviklede Bagkrop, ingen Spor til Generationsvirksomhed, de kun lidt fremtrædende Horn, gjøre dette rimeligt: hertil kommer, at jeg fandt det for en Deel bedækket med hvad jeg ansaae for Levninger af en tidligere Dragt, om jeg maa udtrykke mig saa. Stumper af en, som det syntes, voldsomt itureven Hud fandtes næmlig paa Forkroppen og den denne nærmeste Deel af den tynde Bagkrop; de tre Horn og den lange Bagkrop syntes at have sprængt denne Hud; nogle Lapper hængte endnu ved den øverste Deel af Bagkroppen, hvilke i Form havde nogen Lighed med visse Snyltekrebses Svømme-

*) Dette er det eneste mig bekendte Exempel paa, at to forskjellige *Lernæa*-arter ere fundne ved Siden af hinanden paa Gjællerne af samme Fisk; hvorimod man ofte nok træffer en *Lernæa* paa Gjællerne eller i Mundhulen og kaligusagtige Dyr paa Legemets ydre Flade.

fedder, uden at jeg dog vover nogen ligefrem Paastand i dette Punkt. 3) Er Dyret et Udviklingsstrin af en Lernæ, da taler Lokaliteten for, at det maa være af Lernæa branchialis, thi denne findes paa Torff, Kuller og Hvidlinger. 4) Formen forekommer mig endvidere tilstræffeligen at godtgjøre min Paastand. Bagkroppens Bøyning har relativt til Munden samme Retning som hos Lernæa branchialis. Munden er anbragt paa samme Maade og dens Stilling til Hornene den samme o. s. v.

Min Formodning hævedes til fuldkommen Sikkerhed, da jeg i Lobet af Vinteren paa Gjællerne af en Kuller, ved Siden af fuldvorne Individer af Lernæa branchialis, fandt et ungt Individ (Tab. III. Fig. 10, b), hvis Udvikling paa den ene Side var saa langt fremrykket, at der slet ingen Anledning til Tvivl kunde være om, at det jo var en Lernæa branchialis, medens det dog paa den anden Side stod sga nær ved det foroven beskrevne Individ, at man allerede ved første Øjekast maatte forene det dermed.

Anthosoma Smithii.

(Tab. 11, Fig. 2 & 2, a.)

Dette smukke Dyr har virkelig ved de snehvide Plader, der bedække Bagkroppens Rygslade, to i Tallet, og dens Bugslade i et Antal af sex, og som ikke ere en Blomsts Kronblade ulige, fortjent det af Leach givne Slægtnavn, der skal antyde Ligheden med en Blomst. Abildgaard er vel den første Naturforsker, der har afbildet og beskrevet dette Dyr (Naturh. Selsk. Skr. 3B. 2 H. pag. 49 Caligus crassus og Tab. V) efter et Individ, fundet paa Gjællerne af en Haj ved Helgoland, hvad imidlertid ingen senere Forfatter synes at have lagt Mærke til. Ogsaa er hans Afbildning meget plump og i flere Henseender urigtig. De Individer, hvorefter nærværende Beskrivelse er udkastet, ere tagne

af Mundhulen af en *Lamna cornubica*, som var fanget ved Hornbæk.*)

Cefalothorax hvid med en brun Plet paa Midten, glat, glindsende, hvælvet, ægdannet, lidt smallere fortil end bag. Siderandene stærkt nedbøjede, især fortil. Tænke vi os Dyrets Stilling lodret, med den forreste Deel op, den bageste ned (og saaledes tænke vi os det under Beskrivelsen, skjøndt det ikke er Dyrets naturlige Stilling), saa er Cefalothorax flaat nedstigende, omtrent under en Vinkel af 30° . Længden af Cefalothorax $3''$; største Brede, som omtrent falder i Midten af Længden, $2''$. Den forreste, mere tilspidsede Deel af Cefalothorax viser et halvmaaneformigt Udsnit, af lidt over $\frac{1}{2}''$ Længde og omtrent $1''$ Brede, hvis konvexe Rand er den bagudrettede, og hvis forreste, noget nedbøjede, Rand, har to smaa Udsnit for Sæene; ogsaa den, mellem disse to Udsnit fremstaaende, Deel har i Midten et meget mindre Udsnit. Dette Cefalothorax's halvmaaneformige Udsnit synes at være ligesom en Antydning af Hovedet.**)

Det første Par Solere ere børstedannede, og bestaae af 6 Led: første Led er det længste, noget krumt, paa Midten af den underste Rand forsynet med en lille Knude; andet Led er omtrent lige saa tykt som første, men meget kortere; tredie omtrent saa langt som andet, men tyndere; fjerde og femte Led kortere og tyndere end andet og tredie, derimod indbyrdes omtrent lige lange; sjette Led næppe halv saa langt som femte. Længden af disse Solere $1\frac{1}{2}''$. Tilhæftningspunktet for dem er lige under Cefalothorax's forreste Rand, men de ere adskilte fra hinanden

*) Nogle Detailler til denne Beskrivelse, som ikke kunde optages paa den, dette Hæfte ledsagende, Kobbertavle, skulle senere blive meddelte paa en anden Tavle.

**) Desmarest omtaler det ikke i Beskrivelsen; i Afbildningen synes det at skulle tilkjendegives, dog paa en urigtig Maade.

ved et Mellemrum. — Det andet Par Sølere er hæftet mellem det første, men lidt længer tilbage, og danner et Slags Saxe. Artikulationen er just ikke ganske tydelig; maaskee at Leddenes Antal kun er tre, som Desmarest og Abildgaard angive: først et langt, cylindrisk Led *); dernæst et kortere, noget konisk, som har en meget lille Torn mod Enden paa den øverste Flade; endeligen en bevægelig, krum og spids Krog, som er krummet opad mod den nysemtalte lille Torn, og synes at danne Lommelen til, den. Længden af disse Saxe er idetmindste 2''' hos et af de Individider, jeg har for mig; hos de andre derimod meget mindre, hvilket upaatvibseligen grunder sig paa, at de kunne sammentrækkes og forlænges. De ere rettede nedad, og danne omtrent en ret Vinkel med Cephalothorax.

Bag det andet Par Sølere sidder et kort, tykt, stump-konisk Næb. Tæt op til Siderne af Næbet mod sammes bageste Flade bemærkes to lange Samlere (de ere kun lidt kortere end Næbet). De ere treleddede, børsteformige, sammentrykkede, det sidste Led kløvet til Roden, eller næsten til Roden. Tæt ovenover disse sidder endnu et Par Samlere, (maaskee en Forgrening af de foregaaende?), som ere meget mindre, toleddede, og ende med to Børster (eller maaskee korte Led). Selve Næbet dannes af en Overlæbe og en Underlæbe, hvilke indeslutte to Kindbækker. Overlæben er i Enden udflaaren, og bliver derved lidt kortere end Underlæben, der ender med en lille, opadkrummet Spidse. Kindbækkerne, som ere skjulte mellem Læberne, ere lange, lidt sammentrykkede, i Enden tilspidsede og noget krummede, samt i Randen tandede.

Det første Par Fodder sidder paa Siderne af Næbet, dog lidt tilbage; de bestaae af 3 Led: et bredt, sammentrykket

*) Dette Led forekommer mig dog at bestaae af to, tæt forenede og vanskeligt adskillelige, Led.

Grundled; et noget længere og meget smalere, lidt krummet, kantet og furet Led, som i Enden bliver bredere, og der er forsynet med flere stærke Torne; endeligen et meget fladtrykket, næsten sfæroformigt Led, hvis Kant viser en Række stærke, spids, lodretstaaende Tænder. — Andet Par Fødder have to Led; et meget stort, stærkt, ægdannet, men sammentrykket Grundled, der paa Underfladen ved Roden har et Udsnit eller en Rende, hvis Bestemmelse er at optage det andet Led, en lang, krum, spids Krog, naar denne bøjes sammen*). — Alle disse Redskaber sidde paa Underfladen af Cefalothorax. Inden jeg forlader denne Deel, maa jeg bemærke, at Underfladen ikke er konkav som hos Caliguarterne, uagtet Siderandene ere nebhøjede. Endvidere maa det antegnes, at paa Underfladen mod Siderandene i den Fure, som opstaaer mellem det Udsnit, der synes at kunne sammenlignes med Hovedet, og den øvrige Deel af Cefalothorax, ligger paa hver Side en halvkugleformig Knude, (visstnok ikke Djinene, som Abildgaard mener; Texturen, saavel som andre Omstændigheder, taler stærkt derimod).

Bagtroppen er meget smallere end Cefalothorax. Dens første Ring, som er meget kort, ganske skjult under Cefalothorax's fremstaaende Bagkant, og som har en skarpt fremstaaende Tværkam paa Rygfladen, er paa Bugfladen forsynet med et Par store, meget tynde, næsten kredsrunde Plader, af henimod 1¹/₂ Diameter. Dverfladen af disse Plader har et særegent punkteret Udseende, omtrent ligesom Amfipodernes Gjælleblærer. Den anden Ring er ligeledes meget kort, med skarp Rygkant, som staaer skraat bagud, og store (lidt større end paa første Ring), kredsformige Plader af samme Besskaffenhed. Ved Roden af hver Plade paa dens indvendige Rand sidde to meget smaa Plader eller Appendices, som

*) Desmarest's Afbildning giver en aldeles urigtig Idée om dette Par Fødder.

i Enden have et Par Borster eller Kroge, hvorved Ivergangen til Kaligusarternes Svømmefodder bliver tydelig: de sex Bugplader ere altsaa tre Par Svømmefodder. Ogsaa første Par Plader har lignende Appendices, dog noget mindre tydelige; Bagkroppens tredie Ring er noget smallere end anden, men iøvrigt omtrent af samme Bessaffenhed; de Plader, der ere fælede under denne, ere lidt mindre end anden Rings Plader, og afvige lidt mere fra Kredsformen; heller ikke har jeg kunnet opdage tornede Appendices paa disse Plader; iøvrigt ere alle sex Plader i Randen noget udskaarne og meget fiint krenulerede; andet Par Plader ligger ud over tredie, og bedækker dette næsten ganske; første Par igjen over andet. Rygpladerne, der ere større end Bugpladerne og af noget ægdannet Form, ere hæftede til Rygsladen af Bagkroppens første Ring. Bagkroppens fjerde Ufsnit er langstrakt-firkantet, lidt smallere foroven end forneden, med flad Ryg og hvælvet Bugslade. Bugsladens bageste eller nederste Rand deles ved et dybt Indsnit i to stumpt afrundede Lapper. Det femte Ufsnit er ikke alene smallere men ogsaa meget kortere end fjerde (det har næppe $\frac{1}{3}$ af dets Længde); det er foroven lidt bredere end forneden, og er forsynet med to smaa, cylindriske Appendices, hvilke dog overgaae Leddet lidt i Længde, og midt imellem hvilke Gabboret aabner sig.

Æggesækkene ere traadbannede, dobbelt saa lange som Legemet (1" lange, hos et Individ af næppe $\frac{1}{2}$ " Længde), fiint stribede paatværs; overhoved ganske som de samme Redskaber hos Kaligusarterne.

Dichelestium Sturionis.

(Tab. 11, Fig. 5 & 5, a*.)

Denne Snyltekrebs tiltrækker Djet saavel ved sin siirlige Form som ved Mængden af de Organer, hvormed den er udrustet.

*) Ved Stikningen af denne Figur ere nogle Unejagtigheder indløbne, især med Hensyn til Leddenes Antal i Føleerne; de kunde ikke

Et fuldvorent Individ's Længde er omtrent 7''' og Bredden 1'''.

Legemets Form er langstrakt, næsten linieformig, dog lidt bredere fortil end bag; det er temmelig fladtrykket, har sølgelig større Brede end Dykkelse, og sammensættes af syv Led, af hvilke det første (Cefalothorax) er meget større end de øvrige.

Cefalothorax har en serekantet Form (een Panderand, een Nakkerand, og paa hver Side en forreste og en bageste Siderand). Panderanden og Nakkeranden ere parallele; de forreste Siderande, som ere meget længere end de bageste Siderande, divergere bagtil; derimod konvergere de bageste Siderande bagtil. Den stumpe Vinkel, som forreste og bageste Siderand danne med hinanden, er meget afrundet. De tre bageste Linier sammensmelte derved næsten til een krum Linie, og Cefalothorax kunde derfor ogsaa betragtes som begrændset af 4 Linier: 3 rette og 1 krum. Bredden og Længden af Cefalothorax ere omtrent ligestore; den største Brede falder omtrent i $\frac{3}{4}$ af Længden. Dens Overflade eller Rygflade er stærkt hvælvet; dog gjøre Strækningerne langs de forreste Siderande Undtagelse; thi de ere noget indtrykkede. Underfladen af Cefalothorax, som er udhulet (konkav), viser en stor Forskjellighed af Organer. Det første Par Følere (eller de inderste Følere)*), som ere børsteformige, ere fæstede under den nedbojede Panderand. I Hviletilstand ligge de flaaat bagud, skjulte under Cefalothorax's nedbojede Siderande. De have 7 Led (der dog just ikke alle ere meget tydeligt adskilte), som grade-

rettes paa Tavlen, men maa berigtiges efter Beskrivelsen. (Derimod skulle disse Dele saavelsom flere Detailler, blive fremstillede paa en følgende Tavle). Iøvrigt er Dyrets Habitus meget godt giengivet, og langt naturtroere end hos Desmarest.

*) Det seer ud, som om de vare de yderste Følere; ved en nøjagtigere Undersøgelse finder man imidlertid, at de ere fæstede lidt foran det andet Par, skjøndt udenfor dette.

viis blive tyndere, og af hvilke det sidste er det længste. Mellem dem, lidt længere tilbage, sees det andet Par Følere, hvilke have Form af Saxe. De ere tykke og stærke, og overgaae ogsaa det første Par Følere i Længde; de bestaae af fire Led, af hvilke de to mellemste ere meget korte; det første længere, i Enden skraat affkaaret; og det sidste ægdannet, med en Tommel, der seer ud som en lille hvid Kugle eller Perle, og en Finger, der ender med en meget krum Klo. Den nedbøjede Panderand har, for at kunne modtage disse Saxe, naar de udstrækkes, to halvmaanedannede Indsnit, mellem hvilke en Epids fremrager. (Denne er fremstillet paa Desmarests Afbildning, hvilket er mindre rigtigt, da den ikke kan sees ovenfra. Panderanden viser sig ovenfra som en ret Linie). Bag det andet Par Følere, omtrent paa Midten af Cefalothorax's Underflade, er Munden anbragt. Denne har Form af et konisk, i Enden afstumpet, Næb. Paa hver Side af Næbet opdages tre Famlere, to lange og en meget kort, tilspidset. Den ene af de længere er i hele sin Estrækning tynd (den skal være treleddet efter Desmarest; jeg har ingen Led kunnet opdage paa den). Den anden lange har et tykt Grundled og et tyndere Led, som ender med to lange Børster. Den korte Palpe er treleddet.

Paa Siderne af Munden sidder det første Par Fodder, der ere temmelig tynde, og bestaae af et Laar og et Been; det første har paa sin ydre Rand en Torn, og ender med et Par Knipper Børster. Fodderne af det andet Par ere meget stærke, toleddede Krogfodder; de bestaae af et stort, ovalt, fladtrykket Grundled og af en meget spids og krum Krog, der omtrent har samme Længde som Grundleddet. Alle disse Lemmer sidde under Cefalothorax.

Kroppens andet Led er kort og bredt, og har paa hver Side en trind, noget nedadbøjet, Flig eller Arm. Under dette Led findes det tredje og fjerde Par Fodder, hvilke ere Svømme-

fødder. Det tredie Par Fødder er noget mindre end det fjerde. Hver Fod bestaaer af en større oval Plade, som ved Grunden er sammenvokset med den fra den modsatte Side, og til hvilken forneden er hæftede to mindre, langagtige Blade; det yderste af disse Blade er forsynet med 6 stærke, krogede Borster, det inderste kun med to. Det fjerde Par Fødder har næsten aldeles samme Form og Bessaffenhed som tredie Par, kun at det er lidt større. Kroppens tredie Led, som er kort og bredt, skjøndt smallere end andet, har ogsaa et Par Lemmer eller Redskaber, hvis Form er meget simpel: de bestaae næmlig kun i et Par langstrakt-ægformige Blade eller Blærer. Kroppens fjerde og femte Led ere begge firkantede, næsten af lige Størrelse, hver deelt paa Midten ved en Tværfure i to Dele. Det sjette Led er det længste, næsten saa langt som fjerde og femte tilsammen, (ligesom hvert af disse næsten er saa langt som andet og tredie tilsammen), af en mere trind Form, tykkere i Midten og sammenknebet i begge Ender, dog smallest i den bageste Ende. I dette Led's bageste Ende er et lille svænde Led ligesom indfattet. Det er det mindste af alle Leddene, næsten kredsformigt, og i Enden forsynet med to langstrakte, elliptiske Bedhængsler, der omtrent have dette Led's halve Længde. Mellem disse to Bedhængsler aabner Gadhoret sig. Naar dette Led sees fra Underfladen, bliver man ovenover den kredsformige Deel den Tap vaer, hvormed det er indkilet i det sjette Led.

Dette Dyrs Farve er hvid; dog erholder det, naar det har suget Blod, hvoraf det synes at tage en ikke ubetydelig Mængde til sig, en stærkere eller svagere rød Farve, som næsten meddeeler sig til hele Kroppen.

Led at sammenligne ét yngre Individ af $4\frac{1}{2}$ ''' Længde med et fuldvorent, bemærkes nogle Forskjælligheder, der kunne ansees som Bidrag til Dyrets Udviklingshistorie. Cephalothorax og andet og tredie Led ere forholdsvis større end hos et fuldvorent

Individ; fjerde Led er ikke s nderligt længere end tredie, og hverken dette eller fjerde Led viser nogen Tværfure; sjette Led, som hos det fuldvorne Individ er det længste, er her det allerkorteste, og Dyrets B rt i Længden synes altsaa især at foregaae ved dets Tiltagen; syvende Led, der viser de to Appendices, er omtrent af samme Størrelse som hos det fuldvorne Individ. De langagtige Blærer, der ere h stede til Kroppens tredie Led (Bagkroppens andet Led) ere her store, bredere, meget fladere, og i Midten sammenvorede ligesom de foregaaende Ledes Svømmef dder. Iovrigt ere Munddele og Fødder eens; dog er det andet Par Fødder langt svagere hos det unge Individ.

Dette Snylte dyr findes meget almindeligt, og undertiden i stor Mængde, paa St ren. Jeg har saaledes seet mere end 50 Individer paa en i Ringkj bingfjord (5te August 1834) fanget Står. De sad ikke paa Gjællerne, men under disse, fæstede til den Skulderbladene bekl dende Hud; og saaledes har jeg stedse fundet dem. Et Par i den naturhistoriske Forening opbevarede Exemplarer har Prof. Eschricht taget af Gjællerne paa en stor L rsk. Levetid bevr ger Dyret meget raskt og kraftigt den bageste Deel af Kroppen; omtrent ligesom adskillige Larver, naar de foruroliges. Hvormange Individer jeg har fundet af denne Snyltekrebs, har jeg dog aldrig truffet noget med Egges kke. Det er iovrigt dette Dyr, som Abildgaard har afbildet og beskrevet (ti Aar s r Hermann) i Naturh. Selsk. Skr. 3 B. 2 S. pag. 51 Tab. V, under Benævnelsen *Caligus oblongus*. Men Afbildningen er meget r a og Beskrivelsen utilstrækkelig.

(Fortsættes.)

Robbertavlenes Forklaring.

Fig. 1. a. *Aethon quadratus* nedenfra. b. H stetekrogene under en meget stærk Forstørrelse. c. Det andet Par fodlignende Redst ber. Fig. 2. til *Chondracanthus gibbosus*. a. Bagkroppen af Hannen (?). b. En Larve (?) af *Ch. gibbosus*. c. Forkroppen af samme Larve seet ovenfra. Fig. 3 hører til *Lernæopoda elongata*. a. Hannen seet

ovenfra. b. Samme fra Siden. c. Andet Par Følere, der, ligesom Munddelene, ere eens hos Han og Hun. d. Munden med Famlere og de den omgivende Følere. e. Munden / sammentrykket, hvorved Børstefrandsen træder frem. f. Hannens første Par Fødder. g. Hannens andet Par Fødder. h. Den halvflugledannede Svulst mellem Hannens Fødder med de to den tilhørende Redstaber. i. Hunnens Krogfødder. k. Gabboret, Eggesækkens øverste Deel, og de to smaa over Gabboret anbragte Nabninger. Fig. 4. hører til *Lernæopoda Dalmani*. a. Den halvmaanedannede Svulst paa Overfladen af Cefalothorax med det foran samme liggende første Par Følere. b. Andet Par Følere. Fig. 5. a. *Lernæopoda Galei* Kr. (femina) b. den nederste Deel af Hunnens Bagkrop med den derved fasthængende Han. c. en ung Hun. d. Hannen. e. Dens første Fodpar. f. Dens andet Fodpar. Fig. 6. a. *Anchorella ovalis* (i naturlig Størrelse). b. Samme forstørret. Fig. 7. a. *Anchorella emarginata* Kr. i naturlig Størrelse. b. Samme forstørret fra Siden. c. Bagfra. d. Cefalothorax, stærkt forstørret, med to vedhæftede Hanner. e. En Han, endnu stærkere forstørret. Fig. 8. a. En meget ung *Anchorella uncinata*, fem. forstørret. b. Den nederste Deel af Bagkroppen og Eggesækkene af en voksen *Anchorella uncinata* fem. med paahæftede Eggesækker af et Snyltedy. c. Et af disse Eg stærkt forstørret. d. En lille Klasse af disse Eg. e. Omrids af et paa *Anch. unc.* forekommende Snyltedy, seet fra Ryggen. f. det seneagtige, uregelmæssigt forgrenee Baand, hvormed dette var hæftet til Bagkroppen af *Anch. unc.* Mas. Fig. 9. a. *Chondracanthus Merluccii* fra Siden. b. Samme fra Bugsladen. c. Famlerne. d. Første Par Fødder. e. De ved Bagkroppens nederste Rand hæftede Legemer. Fig. 10. a. *Lernæa branchialis* fem. i et meget tidligt Stadium. b. et andet, noget ældre, Individ. Fig. 11. *Lernæopoda bicaudata* Kr. Fig. 12. hører til *Lernæa gobina* Fabr. a. Følere og Munddele. b. Det fra Nakken udgaaende, af Fabricius ikke bemærkede, Redst. c. Gabboret med de ovenfor samme anbragte Nabninger o. s. v. d. En Han, meget stærkt forstørret. Fig. 13. a. *Lernæopoda obesa* Kr. b. Øverste Følere. c. Første Par Fødder. Fig. 14. hører til *Anchorella rugosa*. a. Den forreste Deel af Cefalothorax, seet ovenfra. b. Hovedet nedenfra. c. Første Par Fødder.

